

هەریمی کوردستانی عێراق

ئەنجوومەنی نیشتمانیی
کوردستانی عێراق

ئەنجوومەنی نیشتمانیی کوردستانی عێراق

پروتۆکۆله کان

٣

١٩٩٢ - بهرگی دووهەم

چاپی یەکەم ١٩٩٧

پېرىست :

- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (١٧) چوارشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٧/٢٢ ل ٥
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (١٨) يەك شەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٧/٢٦ ل ٣٩
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (١٩) دووشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٧/٢٧ ل ٧١
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٠) سى شەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٧/٢٨ ل ١٠٣
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢١) دووشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٨/١٠ ل ١٣٧
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٢) سى شەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٨/١١ ل ١٧٧
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٣) دووشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٨/١٧ ل ٢٠٩
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٤) سى شەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٨/١٨ ل ٢٣٥
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٥) چوارشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٨/١٩ ل ٢٤٩
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٦) دووشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٨/٢٤ ل ٢٦٧
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٧) دووشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٨/٣١ ل ٢٨٧
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٨) چوارشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٩/٢ ل ٤٠٧
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٢٩) دووشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٩/٧ ل ٤٣٣
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٣٠) سى شەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٩/٨ ل ٤٥١
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٣١) دووشەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٩/١٤ ل ٤٦٥
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٣٢) ل ٤٨١
- پروتوكولى دانىشتىنى ژماره (٣٣) سى شەمە رىكەوتى ١٩٩٢/٩/٢٢ ل ٤٨٣

پرۆتۆکۆلی دانیشتنی ژماره (٢٧)

کۆبۈونەوە دووهم / بەيانى سى شەمە/رېكەوتى ١٩٩٢/٩/١

بەپىز سەرۆكى ئەنجىجۇومىن:

ئىستاش بەدەست پېتىرىنى كۆبۈونەوە دووهم درېزه بەدانىشتنى ژماره (٢٧) اى دوينىمان دەدەين، لەسەرتاوه بە پېۋەزلى لېزىھى پەروەردە دانىشتنە كەمان دەست پى دەكەين، هەرچەندە ئىمە گلەيىمان لە لېزىھى كان ھەيە، چونكە لە كاتى دىيارى كراودا ئىشە كانيان بەجى ناگەيەن، ئىمە حەز ناكەين رخنه يانلى بىگىن و، بەپىتى پېرەوو پرۆگرامى ناوخۆي ئەنجىجۇومەن رەفتارىان لەگەلدا بىكەين، چونكە ئىيە نويىنەرى ئەم مىللەتنەن جىڭگايى بىرلەيەن كەن ئىشە كان بەپىتى ئەو بىنەرەتەو رەفتارتان لەگەل دەكەين و، ئەگەر بەم شىيۇدىھ ئىشۇكار بىكەن ئىشە كان بەپىتى پېيپىست ناروات و، ئىمە ناماھەۋىت شەرمەندەي ئەم مىللەتە بىن، لەبەرئەوە داوا لە ھەموو لېزىھى كان دەكەين كە ئىشۇكارە كانيان لە كاتى خۆيدا بەرىيکى جىتىھە جى بىكەن و، هەرچەندە ئىمە پەيرەوى ناوخۆي ئەنجىجۇومەن ئەنەن ھەيە، بەلام ئەگەر پېيپىستى بە ھەموارىرىن ھەيە با لېزىھى ياسا كۆپىتەوەو لەم بابەتە بىكۈلىتەوە.

ئىستا دەست دەكەين بە گفتۇرگەردنى ياساى وەزارەتى پەروەردە، ئەندامانى لېزىھى ياسا ئەگەر ئاماھەن با كەرەم بىكەن بۆئىرە. وەكۇ ئاگادارن ئىمە ياساکە مادە بە مادە دەخوينىنەوە گفتۇرگۆر لەسەر دەكىرى و پاشان دەيىخەينە دەنگىدانەوەو، دواى پەسند كەردن ھەيە با لېزىھى ياسا پەيوهندىدار دەكىرىت.

بەپىز عەدنان محمدەند نەقشىبەندىي:

بەپىز سەرۆكى ئەنجىجۇومىن:

ئەمە پېۋەزلى ياساى وەزارەتى پەروەردەي كە لېزىھى ياسا ئاماھەي كەردىوە، بەپىز وەزىرى پەروەردەو ئەندامانى لېزىھى پەروەردە دەتوانن تىبىينىيە كانى خۇيان پېشىكەش بىكەن.

«بسم الله الرحمن الرحيم»

باسم الشعب

المجلس الوطني لكوردستان العراق

رقم القرار :

تاریخ القرار :

قرار

استنادا إلى الفقرة (١) من المادة (٥٦) من قانون المجلس الوطني (الكردستان العراق رقم (١) لسنة ١٩٩٢ ...

قرر المجلس لجلسته المنعقدة بتاريخ كذا ( ) .. اصدار القانون الآتي ..
رقم القانون ( ) (لسنة ١٩٩٢) قانون وزارة التربية
المادة الأولى .. يقصد بالتعابير التالية المعاني المبينة ازاءها ...
الوزارة - وزارة التربية
الوزير - وزير التربية
وكيل الوزارة - وكيل وزارة التربية
الديوان - ديوان وزارة التربية
الأقليم - اقليم كوردستان العراق

بەریز سەرۆکى نەنجەوومەن:

ئەگەر ماوه هەبى ئەم دەقە دەخەيىتە دەنگدا تەم، كەن تىبىنى لەسەر ئەم مادەيە نىيە؟ . كى
لەگەل ئەم مادەيە يە تكايىد دەست بەرزىكاتەمۇدۇ؟ .. دەست بەرزىكرايە وە. سوپاستان دەكەين. كى
لەدەزە؟ بەزۆرىنى دەنگ پەسند كرا.

بەریز عەذنان مەممەد نەقشەندى: المادة الثانية :

١- الوزير هو الرئيس الأعلى للوزارة والمسؤول عن توجيه اعمالها وممارسة اشرافها والرقابة
على فعالياتها وتصدر عن القرارات والأوامر والتعليمات في كل ماله علاقة بهام الوزارة
وتشكيياتها من النواحي القانونية والأدارية والفنية ضمن حدود هذا القانون والقوانين
والأنظمة والتعليمات النافذة الأخرى وهو المسؤول أمام مجلس الوزراء بأعتباره عضواً متضاماً
فيه ..

٢- للوزارة وكيل يتولى ممارسة مهامه التي يوكل إليها الوزير ..

بەریز سەرۆکى نەنجەوومەن: كى لەگەل ئەو دەقە يە تكايىد دەست بەرزىكاتەمۇدۇ؟ سوپاستان دەكەين .. كى دەزە؟ بە زۆرىنى دەنگ ئەم مادەيە پەسند كرا.

بەریز د. عیزەدین مەستەفا رسول: بەریز سەرۆکى نەنجەوومەن.

من دوو تىبىنیم ھەيە، يەكەم سەبارەت بە زمانى كوردىيە، ئىيمە دەبىن لە ناو پەرلەمان
رەسمىيەتى زمانى كوردى بپارىزىن و، ھەولېدەن دەقە كانى ياسا بەزمانى كوردى بىت.
دووھەم: دەربارەي مادەي دووھەم، پىشىيار دەكم كە ليىزەن ياسا دەقىيەكى يەكگرتۇو دابېرىتى بۆ
ھەمسو وزارەتەكان، نەوەك ھەمبۇ جار بىتىن بلەتىن لە فلان وزارەت وزیر دەسەلاتى بەھە
شىۋەيەو بېرىكارى وزارەت دەسەلاتى بەھە شىۋەيە، سوپاستان.

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەمەن:

دكتۆر ئىيمە دەنگمان لەسەر ئەم مادىيە داۋ تەواو بۇو لەياسايىھى كى تر ئەگەر ناكۆكىت ھەبوو دەتوانى بەرھەلسىنى بىكەيت.

بۆ مەسىلەي زمانى كوردى، جارى يەكەم ليزىنەي ياسا لەو باودەدا بۇو كە زۆر زاراوهى ياسايىھى يە يە هييشتا وەرنەگىرىداوە بۆ سەر زمانى كوردى، لەبەر ئەوھە ئىيمە ياساكان بە زمانى عەرەبى دادەنلىن، كە ئوانرا ھەموو دەقەكان وەرىگىرىدىن ئەوكاتە ئىيمەش ياسا بە كوردى دادەپىزىن.

بەریز عەدنان مەحەممەد نەقىشىپەندىيى:

المادة الثالثة : مهمة الوزارة :

- ١- تمكين الناشئين في تطوير الشخصيات بالجوانب الجسمية والفكرية والخلقية والروحية كافة
- ٢- توفير فرصة المعرفة للكبار والأهتمام بتدريبهم مايؤدي إلى توسيع ثقافاتهم والأرتفاع بمستويات انتاجهم وتحسين حياتهم عامة على أساليب التربية الوظيفية والتربية المستدمرة المتكاملة.

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەمەن:

ھېچ تىبىينى ھەيە لەسەر مادە سى...؟

بەریز د.ناسۇغە فۇر رەمەزان / وەزىرى پەروەردە:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

مادە (٣) تاڭۇ مادە (١٩) ھەموو روونكىرىنى دەتكەن، بە پىتى نىزام وەزىر دەتوانى لە وزارەتدا رىنمايى دەرىكەن و، ئەم روونكىرىنى دەتكەن، بۆيە دەتوانى ئەم بېگانە كە لەم مادانەدا ھاتۇن لابىرىن، سوپايس.

بەریز حىمسەن عەبدولكەريم بەرزنەمى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

مادىدەي سىن وچوار كە نۇوسراؤھ روونكىرىنى دەتكەن، بەلکو ھەموو ياسايىھى و گۈنگە، چونكە باسى ئەركە كانى وەزارەت دەكتەن. روونكىرىنى دەتكەن لەپىتەھە ناوخۇ تەنبا دەكىرى، بەلام ئەم ياسايىھى لام باشتە كە بە شىيەھە بىت، سوپايس.

بەریز عەمەر عەملى حىسىتن:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

ئەمادەيە پىيوبىست ناکات ھىمايىھەك بىت بۇ نەھىيەتنى نەخوتىندهوارى لەناو نەخوتىندهواراندا، سوپايس.

بەریز عەدنان مەحەممەد نەقىشىپەندىيى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

ئەگەر بەریزت سەبر بىگىرت، مادىيەكى تر ھەيە دواى ئەوھە دىت تايىبەتە بە نەھىيەتنى

نەخویندەوارى، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن:

كەتوگۆ لەسەر ئەم مادەيە تەواو بۇو، دەي�ەينە دەنگدانەوە.

كى لەگەل ئەم مادەيە تىكايدە دەست بەرزىكانەوە؟.. دەست بەرزىرايدەوە.. سوپاستان دەكەين. كى دەزە؟.. بە تىكىپايدەنگ ئەم مادەيە پەسەند كرا.

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەنديبى:

المادة الرابعة: تتخد الوزارة للنهوض ب مهمتها ما يلى :

١- وضع السياسات التربوية المتعلقة بمبادىن اعمالها على ان تكون مستمدة من طبيعة المجتمع الكوردىستانى ومن حاجاته ومتطلبات تقدمه ويراعى فيه الخصوصية القومية للأقليات القومية بما فيها التركمان والأشوريين والعرب وغيرهم وأن تكون قائمة على مبدأ تكافؤ الفرص مؤدية الى نظام التعليم ..

ئەم بېرىگەيە لەمادەي چواردايدى؟

٢- ضمان توافر الموارد البشرية والمادية ومتطلبات الفنية والتنظيمية اللازمة لتنفيذ خطط التربية وتقويتها ..

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن:

بۇ مادەي چوارەم چ تىبىنى ھەيدە لەسەرى؟

بەریز د. عىزىز دين مەستەفا رەسول:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن.

من تىبىنېيە كم ھەيدە، ئىيمە وەك دەزانىن كە بېرىتىمى فاشىستى بەعس لە سالى (١٩٧٠) بېرىارى دا كە خويندن بىكىرى بە كوردى لە هەندى شوين كە وشەي (كورد) ھەر بەكار نەدەھات بەتاپىتى لەنازچەي بادىنان و كەركۈكدا، لەبەر ئەوه من پېشىيار دەكەم كە ئەمە لە ياسادا بىت نەوهەكولە رىمانىيى دەقەكەش بەم شىوه يە بىت (الدراسة باللغة الكوردية في كوردستان، ويراعى الأقليات القومية في كوردستان) بۇ ئەوهى دەقىتكى ياسايى ھەبىت بۇ خويندن بە زمانى كوردى، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن:

ھىچ دەقىتكى ياسايى نىيە بۇ خويندن بە زمانى كوردى بۇيە با ئەمە بېرىگەيە كى بۇ زىاد بىكىرى و، بىن بە بېرىگە (٣).

بەریز حازم ئەحمد مەممۇد يوسفى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن.

منىش ھەر ئەوەم ھەبۇو كە (دراسة باللغة الكوردية) دەكەين، دووھم غېر مستمدە يَا مستمدەيە.. سوپاس.

بەریز سەرۆکی ئەنجوومن:

لیئە دوو پیشنىار ھەيە: يەكەم تەئكىد بىكرى لەوەي كە خويىندن بەزمانى گوردى بىت. دووەم: سەبارەت بە مەسەلەي كەركۈشكىش، بىكرىت بە بىرگەيەكى تازەو وەكى رىستەيەك زىاد بىكرىت.

ھىچ تىبىينى ھەيە لەسەر ئەم پیشنىارانە.

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەندي:

بەریز سەرۆکی ئەنجوومن:

بەرای من ئەوەي كاڭ دكتور فەرمۇسى راستە، بەلام ئىيمە كە دەلىيin (وضع السياسات التربوية المتعلقة بىيادىن اعمالها على ان تكون مستمدة من طبيعة المجتمع الكوردىستانى) ..چى مستمدە وەرگرى واتا ئىيمە ئەگەر دراسەت بەكوردى نەخويىرتىت بەقەناعەتى منىش ياسا بۆ بنەرتىيەكان دەدەنرىت جزئيات بۆ نىزام دادەنرى واتا ناتوانىن مەسەلەن بەرىيەبەرايەتىيەكى گشتى وەزىز ئىيمە دەسەلەقان داوهتى وەلە دەسەلاتى تايىبەتى سەرپەرشتى دروستى كا بهرىيەبەرايەتىيەكى گشتى تايىبەتى كە بۆ پېرگرامى دراسەى كوردى كە سەرپەرشتى لەسەر ئەو شتە بىكەت كە ئەمانە نى يە لەوېرگەيە بەس وابزانم ئەوانەي پېرى دەكاتەوە «على ان تكون مستمدە لطبيعە مجتمع كوردىستانى» شىتىكى زۆر باشە ..سوپاس.

بەریز سەرۆکی ئەنجوومن:

ئەم بىرگەيە (ان تكون مستمدە و منطلقة من المجتمع كوردىستانى)، دەكىرىت ئىيمە مىتژۇوى كورد بنووسىن بەزمانى عەرەبىش؟، ئىيمە دەتوانىن وانەيەك بىكەين بەزمانى كوردى، بەرای من ئەم رىستەيە زىادە، چونكە ئەمە بىرگەيەكى جىتىجىن كردە واتا (تنفيذى) يەو، لە راستىدا ئەمەش ئىشى قانونىيەكانە.

بەریز حەسەن عەبدولكەرىم بەرزنەجى:

بەریز سەرۆکى ئەنجوومن:

تتخد الوزارة للنهوض بمهماتها بما يلى :

١- وضع السياسات التربوية المتعلقة بىيادىن اعمالها على ان تكون مستمدة من طبيعة المجتمع الكوردىستانى ومن حاجاته ومتطلبات تقدمه.

لەپىش (وتكون الدراسة باللغة الكوردية في كافة المراحل وتشتت ويراعى فيها الخصوصية القومية للأقليات) ، سوپاس.

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەندي:

بەریز سەرۆکى ئەنجوومن:

ئەگەر ماوه هەبى ئەمە دەكەين بە بىرگە (٣) بۆ ئەوەي قەربوبۇ بىكەينەوە، سوپاس.

**بەریزیۆنادم یوسف کنا:
بەریز سەرۆکی ئەنجوومن.**

ئیمە یاسایەکمان ھەدیه لە ئەنجوومندا کە زمانی کوردى کردودو بە زمانی رەسمى لە کورستاندا.

**بەریز حەسەن عەبدولکەریم بەرزنەجی:
بەریز سەرۆکی ئەنجوومن.**

لە بىندرەتىدا ئايىنى نەتەوەيى لە دەستوردا باس دەكى، بەلام ئیمە دەستورمان نىيە، لەبەر ئەدۇم پېشىيار دەكەم ئەمە لىتە تەنبا وەکو بىرگەيەك بىت (لتكون اللغة الكوردية لغة رسمية في جميع مراحل الدراسات)، سوپايس.

**بەریز فەنسەر تۆمەسا ھەریرى:
بەریز سەرۆکی ئەنجوومن.**

ئیمە دەستورمان نىيە، لەبەر ئەدۇم دەبىي ھەمە دەبىي ھەمە دەبىي ھەمە يەك. دووەم پېشىيار دەكەم ناوى كەم نەتەوايەتىيە كان روون بىكىتەوە، پىناسە بىكى، بۆ ئەدۇم ئیمە ھەمە جارىك دووبارەي نەكەينەوە.

بەریز سەرۆکی ئەنجوومن:

پېشىيارىك ھەدیه كە بىرگەيەكى سەرىيە خۇزىياد بىكى كە زمانی کوردى زمانی رەسمى بىت.. كىن لەگەل ئەم پېشىيارەيە تكايە دەست بەرز بىكاتەوە؟.. دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل ئىيە؟ .. بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا..

پېشىيارى دووەم ئەدۇم ھەدیه كە يەك پېشە كى بۆ ھەمە دەست بەرز بىكايە كان دابىزىت. كىن لەگەل ئەم پېشىيارەيە تكايە دەست بەرز بىكاتەوە؟.. دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل ئىيە؟ بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

**بەریز عەدنان محمد نەقشبەندىيى:
بەریز سەرۆکی ئەنجوومن.**

المادة الخامسة: تتولى الوزارة لتحقيق أغراضها ما يلى :

- ١- ضمان اعداد المعلمین والمدرسين والمشرفين التربويين والمسئولين عن ادارة التعليم والashraf عليه واعادة تدريبيهم اثناء الخدمة وتمكينهم من النمو المهني ودعم منزلتهم.
- ٢- تكوين الأجهزة الأدارية والفنية الالازمة لتنظيم التعليم واداراته والashraf التربوي عليه في الوزارة ومحافظات اقليم كورستان العراق.
- ٣- تهيئة مناهج الدراسة الابتدائية والثانوية والمهنية وتعليم الكبار ووسائلها وكتب الدراسة واساليب التقويم والأمتحانات، تحقيقا للسياسة التربوية والخطط المترتبة عليها وتطوير الجميع ذلك استنادا الى البحوث العلمية والدراسات.

- ٤- العناية بال التربية الدينية والخلقية و تيسير الفرص لممارسة الفرائض وتمثل اساليب السلوك القائم على التسامح والتعاون والصدق والأخلاص في الأقوال والأعمال مع مراعاة التخصصية للأقليات الدينية في الأقليم.
- ٥- العناية بال التربية الرياضية و تيسير فرص المروءة المتكاملة لأعضاء الجسم والعناية بحواسهم وانسجام حركات الممارسة عامة.
- ٦- ضمان انشاء وادارة المدارس الحكومية على اختلاف درجاتها وانواعها .
- ٧- الأشراف على المدارس الأهلية وتوجيهها في تربية الناشئة تبعاً للسياسة التربوية واغراضها .
- ٨- انشاء المعاهد ومراكز تعليم الكبار وتدريبهم وفقاً للأساليب التربوية الوظيفية .
- ٩- العناية بالصحة المدرسية وتغذية الطلاب والعمل على تكينهم الانتفاع من التوجيه التربوي والمهني ومن الخدمات الاجتماعية المناسبة لنموهم ورفاهيتهم والاستفادة من اوقات فراغهم .
- ١٠- العناية بالأبنية المدرسية والمساهمة في وضع النماذج الصالحة وضمان توفره بوضع الخطط الازمة لأنشاءها .
- ١١- العناية بالبحوث التربوية، وباجراء التجارب والاستفادة من نتائجها في تطوير النظام التعليمية وزيادة كفاءته .
- ١٢- توفيق العلاقات الثقافية بالتعاون مع المنظمات الدولية المعنية بالشؤون التربوية وخاصة منظمة الأمم المتحدة للتربية والعلم والثقافة (اليونسكو) وتطوير المستوى الثقافي والعلمي والتربوي للأقليم .

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەوەمەن:

ماده (٥) بىرگە دىيىنه سەرى، پاشان تىيىنى لىيژنە پەروەردەو بىرادەران دەخەينە بەرچاو، ماده (٥) بىرگەي (١)، ئايا كەس تىيىنى ھېيە لە سەرى؟ .

بەریز د. قاسم محمد قاسم:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەوەمەن:

ئەم بىرگەيە (ضمان إعداد المعلميين) تەنها بۇ ھاتووه ياخود بۇ (مؤنث) يىشە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەوەمەن:

ئەم مەسىلەيە لە ياسادا بە رەھايى ھاتووه، ھەردووكى دەگۈرىتەوه.

بەریز مەلا محمد تahir زەينەلعايدىن:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەوەمەن:

لە قورئاندا دەلىت «والدان و قمران» مەبەستى دايىك و باوکە، كەواتە (مدرسین) مەبەستى (مذكر و مؤنث)، سوپاس.

بهریز سرۆکی نەنجەوەمەن:

برگه يەك، كى لەگەلە ئەم دەقەيە تکايە دەست بەرزىكاتەوە؟ دەست بەرزىكرايەوە سوپاستان دەكەين.. كى لەگەل نىيە؟.. كەس. بە تىتكارى دەنگ پەسەند كرا.

برگه (٢) هيچ تىتىپەنەيەك لەسەرى هەيە؟ نىيە. كەواتە ئەمەش دەخەينە دەنگدانەوە. كى لەگەل برگه (٢) دەقەيە دەست بەرز بىكاتەوە؟.. دەست بەرزىكرايەوە.. سوپاستان دەكەين.. كى لەگەل نىيە؟.. بە زۆريەي دەنگ پەسەند كرا.

بهریز نەجمەدین عەزىز ئىسماعىل:

بهریز سرۆکى نەنجەوەمەن:

لىيە باسى خوتىندى پېشەيى كرا واتا ئامادەيىي پېشەسازى و كشتوكال، پاشان (ثانوى المهنى) زىياد بىكريت، سوپاس.

بهریز سرۆکى نەنجەوەمەن:

واتا پاش (ثانوية) وشەي (المهنية) زىياد بىكري. كەس نارەزايى هەيە لەسەر ئەم زىيادەيە؟ كەس نارەزايى نىيە. واتە وشەي (المهنية) زىياد دەكرى.

بهریز نەياد حاجى نامق مەجید:

بهریز سرۆکى نەنجەوەمەن:

سەبارەت بە (المهنى) پاشان لە پىتىرو بە درېشى باس دەكرى، سوپاس

بهریز سرۆکى نەنجەوەمەن:

سەرەتابىي و دواناوهندى، دواناوهندى پېشەيىش دەگرىتىتەوە، لەبەرئەوە خوتىندى پېشەيى لە قۇناغى دواناوهندى يە.

بهریز نەياد حاجى نامق مەجید:

بهریز سرۆکى نەنجەوەمەن:

ماددىيەكمان هەيە بەدرېشى باسى پېشەيى دەكات، سوپاس.

بهریز سرۆکى نەنجەوەمەن:

يەكىك لە ئەندامانى لىزىنەي پەروەردە با بىتە سەز منىسەكە دابىشى، بۆ ئەوهى تىتىپەنەيە كانى خۆيان لىيە پېشەكەش بىكەن، ئەوه باشتە.

بهریز نەياد حاجى نامق مەجید:

مادة(١٤) فقرة(١) (تعتبر المناهج وخطط الدراسة وشروط القبول والأدارة والأنضباط والأمتحانات والشهادات لأنواع التعليم بمراحله المنصوص عليهما في هذا القانون بنظام خاصة تعد الوزارة لوحاتها)، سوپاس.

بهریز سرۆکى نەنجەوەمەن:

مادة(١٤) بىرگە (١) (لأنواع التعليم وبمراحله المنصوص عليهما في هذا القانون)

ئەگەر (المهنييە) ش زىاد بىكەين هىچ گرفتىك دروست ناپېت.

بەرتىز ئەحەمەد تاھير نەقش بەندى:

بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

خالىتكەم ھەيدە بۆئەوهى پىشەيى باس بىكىت (فتح المدارس المهنیة، الصناعة، التجارة)، سوپاس.

بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن:

ئىستا لەبرىگە (۲۰۳) تەنھا ناكۆكىيەك ھەيدە لەسەرى، ئايا زىاد بىكىت يا زىاد نەكىت؟.

بەرتىز كەمال جەلال غەربى:

بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

پىشنىيار دەكەم زىاد بىكىت، چونكە ھەرييەكە بەرتۇوهەرايەتى گشتى خۆى ھەيدە زىاتر تەشەندى كىدووه، سوپاس.

بەرتىز مەلا مەممەد تاھير مەممەد زىن العابدىن:

بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

پىشنىيار دەكەم بىرگەي (العنایة بالتربيۃ الاسلامیة والخلقیة والدینیة) بىكىت بە (مع مراعاة بالخصوصیات الدینیة)، چونكە دەبى لەلایەنی زمانەوانیيەوە كۆبىت واتا (خصوصیات) نەك (خصوصیە)، لەبەرئەوهى ھەر ئايىننیك تايىەتمەندىتى خۆى ھەيدە، سوپاس.

بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن:

دەلىت (مع مراعاة الخصوصية الدينية للأقليات) ديارى دەكات، ئەگەر ھەر دەدەنەنەن بە كۆبىت وشە بە ھەلە دىت.

پىشنىارەكە ئەوهىيەكە وشەيەك زىاد بىكىت لەسەر (العنایة بالتربيۃ الدينیة).

بەرتىز عەدنان مەممەد نەقش بەندى:

بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

بەرای من پەروردەي ئايىننى ناوىكى زۆر گشتى يە ھەمووشتىيک دەگرىتىھە بىيگومان مەبەستمان ئايىننى ئىسلامە، ئەوهى لېزىھى ياسا دايپشتۇوه هىچ كەمۈكۈپىي نىيە، سوپاس.

بەرتىز سەعىد عەللى خان سلىڭانى:

بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

پىتناسەكە لەررووى ياسا يىيەوە ئايىننە بەشىوھىيەكى گشتى، ئىسلامە بەتاپىتى، سوپاس.

بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن:

ئايىننى ئىيمەش ئىسلامە، ئىيمە جارىتى تىرىش گفتۇگۇي ئەمەمان كرد.

بەریز مەلا مەحمدە تاھیر مەحمدە زین العابدین:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.

پیشنىار دەكم لەجىگەي (دينىتە)، (اسلامىيە) دابنرىت، چونكە خالىتكەمەن (مراعاتە خصوصىيات دينىتە) ئەوە سەلەندامان كە دەبىت ئىسلامىيە زىاد بىت خالىتكەش (العنایة بالتربيّة الأسلاميّة) نەك (الدين الأسلامي)، واتا بەم شىۋىيە بىت (العنایة بالتربيّة الأسلاميّة مع مراعاة الخصوصيّة الدينية)، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن:

ئىستا دوو پیشنىاري تر ھاتووه يەكىتكە دەلىت (دينىتە اسلامىيە)، يەكىتكى تر دەلىت (دينى) هەلگىن بىكەن بە (ئىسلامى).

بەریز حىسىن عەبدۇكەرىم بەرزنەجى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.

ئىمە كە ياسا دادەنلىك دانانىيەن ياسايدىك دانانىيەن تەننیا بۆئىسلام، ئىسلامىيەن قەدەغەي دىنەكانى ترى نەكىدووه كە دەلىن (الدينىيە) واتاي (الاسلاميّة، المسيحية، الزردشتية) ياسا بە بە گشتى دېت (تخصيص) ناكىرت، لەبەر ئەوە ئايىنى زۆر فراوانىتەر بۆئەوەي لەپاشەرۇچىش گىروگرفتمان نەيەتە پیش پیشنىار دەكم ھەر وشەي (ئايىنى) بىتىتەوە، سوپاس.

بەریز فەنسىز تۆمەنەمەریرى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.

برادەران وا پىتىدەچى گومانىيان لەوددا ھەيدە كە ئايىنى ئىسلامى، «ئايىنى رەسمى» ئەو ولاتە بىت، چونكە زۆر تەئكىد لەسەر وشەي (ئىسلامى) دەكەنەوە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن:
لە تەسەوف بىنەمايدىك ھەيدە دەلىن (الشك اساس اليقين)، لىرەدا وابزانم قىسىمى برادەران لەو بىنەمايدىوھە ھاتووه.

بەریز مەلامە محمدە تاھیر مەحمدە زین العابدین:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.

ئىمە لەرۇوي ياساواھ لارىمان نىيە كە ئىسلامى نابىن لابىت، ئىمە حەز دەكە بىن پىتكەوە دارشتىنى بىنەرەتى ماددەكە بىكەين لابىدىنى بەتالى تىيىدا نەبىت، وشە كە پىر بەپىرى مانى خۆيەتى ھەبىت، ئىمە لە وزارەتى ئەوقاف بىيارمان داوه كە ئىسلامى بىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن:

بەلىن، لە راستىدا ئىستا ئەو تىيىنېيەمان بەجىن ھىشت كە (العنایة بالتربيّة الدينية) بۆئەوە زىياد بىكىرى، پاشان لە بىرگەي كۆتاپى (مع مراعاتە خصوصىيات دينىتە) دووجار (دينى) اى ھاتووه لەسەر ئەوە (دينى) يەيى كامىيان مەبەستە، لەبەرئەوە ئەوەي مامۆستالە جىتگاى خۆيەتى.

بەریزد. ناسخ غەفۇر وەمەزان:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

بەرای من بۆئەوەی گرفتەكە نەمینىتەوە، ئەگەر ھەر(مع مراعاة خصوصية دينية لأقليات الدينية في اقليم) ئەم بېرىگەيە ھەر تىايىدا نەبىت فراوانىتر دەبىت و بەبى گرفت دەبىن، چونكە ھەمۇرى دەگرتىتەوە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:
العناية بال التربية الدينية والخلقية ...

بەریزد. ناسخ غەفۇر وەمەزان:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

ھەر (مع مراعاة خصوصية دينية للأقليات الدينية في اقليم) ئەو نەمینى باشترە، چونكە شتەكە دەبىتە گشتى.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:
ئەمە پېشنىارىتكى تەۋىستا وارىتكەوەتىن كە يەكىك لەم (دينى) يانە ھەلگرین، لەبەر ئەوەي دووبارە دەبىتەوە.

بەریز مەلا مەممەد تاھیر مەممەد زىن العابدىن:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

پېشنىار دەكەم (مراعاة دينية) كە لەگەل (خصوصيات للأقليات الدينية) لا بىرىن، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:
بەلىن ئەوە گرفت نىيە، پاشان لە دارېشتن چاڭ دەكىتىتەوە.

بەریز مەلا مەممەد تاھیر زەينەل عابدىن:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

پېشنىار دەكەم يەكىك لە مامۆستاياني ئايىنى وەزارەتى ئەوقاف لەگەل لىزىنە دارېشتندا بەشدار بىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:
ئەوە پاشان لە دارېشتندا دەيخەينە بەرچاو، بېرىگە چوار يەكى لە دىننە نامىنەت (مع مراعاة خصوصيات دينية للأقليات الدينية).

كىن لەگەل ئەم دەقەيە، چونكە ماودىيەكە گفتۇگۆزى لەسەر دەكەين.

بەریز نەجمەدین عزىز ئىسماعىل:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

پېشنىارييک ھەيە (مع مراعاة للأقليات الدينية) پېشنىارىتكى دروست و گشتىيە ھەمۇرلا يەك دەگرتىتەوە، سوپاس.

بەپىز نىبراھىم سەعىد مەممەد:
بەپىز سەرۆكى ئەنجىزەن.

وابزانم ئەوە لەجىتکاي خۆيەتى، چونكە كەمەنە تەوايەتى زىاد كرا باسى (توركمان وئاشورى وعەرەب) كرا باسى كەمەنە تەوايەتى ئايىنى نەكرا، سوپاس .

بەپىز مەممەد سەعىد ئەحمدە يەعقولى:
بەپىز سەرۆكى ئەنجىزەن.

ھەروەكۆ چۈن باسى زىمانان كرد ھەروھاش ھى ھەريمىش ئايىنى ئىسلامە وشەي سەرەوە باسى ئىسلام دەكتات، بەلام ئەوە خوارەوە پېتىۋىستە بىرىتتەوە يەك، نەك دوو (الخصوصيە الدينىيە للأقليات) دەيتىت بىرىتتە (الخصوصيە للأقليات)، سوپاس .

بەپىز سەرۆكى ئەنجىزەن:

مادام وايە با دەقهكە بەو شىۋوھ بىن (العنایة بالتربيۃ الدينیة والخلقیة والفنیة واتاحة الفرصة لممارسة الفرائض وتنشیل اسالیب سلوك القائم على التسامح والتعاون والصدق والأخلاق في احترام الأعمال مع مراعاة الخصوصية الدينية للأقليات في الأقاليم) ئەو (دينیة للأقليات) لا بىرت و بىرىتتەوە (مع مراعاة الأخلاقية للأقليات الدينية في الأقاليم)

ئىستا دەقهكە چەسپىتىرا كىن لەگەل ئەم دەقهى تكايە دەست بەرز بىكەتەوە؟ دەست بەرز كرايەوە .. سوپاستان دەكەين .. كىن لەگەل ئى يە؟ بە زۇرىيە دەنگ پەسەند كرا .
(بىرگە-٥) هېچ تىپپىتى ھەيدە لەسەرى؟

بەپىز فەنسۇتۇمَا ھەرىرى:
بەپىز سەرۆكى ئەنجىزەن.

پېتىۋىستە لەشۈننېك باسى ھونەر وەرزىش بىرى وەكۆ (العنایة بالتربيۃ الرياضیة والفنیة) تىيادىا نىيە، نازانم لەھېچ خالىتكى تر ھىتاكىيەنە .. واتا وشەي (الفنیة) گىرنگى دان بەھونەر-يىشە نەك ھەر بەورزىش، سوپاس .

بەپىز سەرۆكى ئەنجىزەن:
جەنابى سىكىتىردىلى بۆ باسى رووداو دەكتات؟.
بەپىز سەعىد عەلەي خان سلىقانى:
بەپىز سەرۆكى ئەنجىزەن.
شەرەنە كە زىادە يە.
بەپىز سەرۆكى ئەنجىزەن:
(وتسيير الفرص المتكاملة) ئەو دەقه بەسە.

بەریز حازم نەھمەد مەھمود یوسفی:
بەریز سەرۆکى نەنجۇومەن.

پیشنيار دەكەم دەقەكە بهو شىوه يە بىت (العنایة بالتربيۃ الـ ریاضیة والـ فنیة) في کافة مراحل الـ دراسة، سوپاـس.

بەریز نەياد حاجى نامق مەجید:
بەریز سەرۆکى نەنجۇومەن.

(العنایة بالـ تربيۃ الـ ریاضیة والـ فنیة) (فنیيە) شتى تر دەگریتەوە، سوپاـس.

بەریز كەمال جەلال غەرب:
بەریز سەرۆکى نەنجۇومەن.

وشەي (فنیة) بـلاـوـه لـامـانـكـه گـوتـراـ (الـ تـربـيـةـ الـ رـیـاضـیـهـ وـالـ فـنـیـهـ) هـمـموـىـ دـەـگـرـیـتـەـوـهـ، سـوـپـاـسـ.

بەریز سەرۆکى نەنجۇومەن:

كەسى تـرـ تـيـبـيـنـىـ هـيـيـ؟ ئـيـسـتـاـ ئـهـوـ پـيـشـنـيـارـ هـيـيـ؟

زيـادـ كـرـدـنـىـ وـشـەـيـ (هـونـهـ) پـاشـىـ (وـهـرـزـشـ) (لـكـافـةـ مـرـاحـلـ الـ دـرـاسـةـ) هـيـچـ تـيـبـيـنـيـيـكـتـانـ نـيـيـهـ؟

پـيـشـنـيـارـيـ يـهـ كـمـ (الـ فـنـیـهـ) زـيـادـ بـكـرـيـتـ، تـكـايـهـ كـىـ لـهـگـەـلـ ئـهـمـ پـيـشـنـيـارـيـيـ دـەـسـتـ بـهـرـزـ بـكـاتـهـوـ؟

دـەـسـتـ بـهـرـزـكـرـايـهـوـ سـوـپـاـسـتـانـ دـەـكـەـيـنـ. كـىـ لـهـگـەـلـ نـيـيـهـ؟ .. بـهـ زـۆـرـيـهـ دـەـنـگـ پـەـسـەـنـدـ كـرـاـ.

كـەـواـتـهـ دـەـبـىـ دـوـايـيـ (فـنـیـهـ لـكـافـةـ مـرـاحـلـ الـ دـرـاسـةـ)، زـيـادـ بـكـرـيـتـ.

بەریز نەھمەد تاهیر نەقشـبـەندـيـيـ:

بەریز سەرۆکى نەنجۇومەن:

ئـگـەـرـ باـسـىـ وـهـرـزـشـ كـرـاوـهـ بـهـتـنـهـاـ بـهـپـىـ زـانـيـارـىـ وـايـهـ دـەـبـىـتـ باـسـىـ هـونـهـرـيـشـ بـكـرـيـتـ، سـوـپـاـسـ.

بەریز سەرۆکى نەنجۇومەن:

بـوـهـرـدـوـكـيـانـ (الـ عـنـايـةـ بـالـ تـربـيـةـ الـ رـیـاضـیـهـ وـالـ فـنـیـهـ) لـكـافـةـ المـرـاحـلـ الـ دـرـاسـیـهـ) مـادـامـ بـرـگـەـ كـهـ

پـيـوـيـسـتـ نـاـكـاتـ، ئـهـوـ يـاـسـاـيـيـهـ كـانـ دـەـلـيـنـ پـيـوـيـسـتـ نـاـكـاتـ بـهـ (كـافـةـ مـرـاحـلـ الـ دـرـاسـةـ). لـيـزـتـهـىـ

پـەـرـوـرـدـهـ هـيـچـ تـيـبـيـنـيـيـكـىـ هـيـيـ لـهـسـەـرـ (الـ عـنـايـةـ بـالـ تـربـيـةـ الـ رـیـاضـیـهـ وـالـ فـنـیـهـ لـكـافـةـ المـرـاحـلـ

الـ دـرـاسـیـهـ)؟ .. دـيـارـهـ تـيـبـيـنـيـانـ لـهـسـەـرـ نـيـيـهـ.

كـىـ لـهـگـەـلـ ئـهـوـ دـەـقـەـيـهـ تـكـايـهـ دـەـسـتـ بـهـرـزـكـاتـهـوـ؟ .. دـەـسـتـ بـهـرـزـكـرـايـهـوـ.. سـوـپـاـسـتـانـ دـەـكـەـيـنـ كـىـ

لـهـگـەـلـ نـيـيـهـ؟ .. بـهـزـۆـرـيـهـ دـەـنـگـ پـەـسـەـنـدـ كـرـاـ.

بـرـگـەـ (٦) چـ تـيـبـيـنـيـيـكـ لـهـسـەـرـ هـيـيـ؟ كـەـسـ تـيـبـيـنـيـيـ نـيـيـهـ؟

بەریز حازم نەھمەد مەھمود یوسفی:

بەریز سەرۆکى نەنجۇومەن:

بـهـرـايـ منـ بـرـگـەـيـ (٦ وـ ٧) بـكـەـنـ بـهـيـكـ، ئـهـوـ زـيـادـيـهـ، چـونـكـهـ ئـهـوـ نـيـشـانـ دـەـدـاـ (المـدارـسـ)

الـ حـكـومـيـهـ عـلـىـ کـافـةـ المـدارـسـ وـالـأـشـرافـ عـلـىـ المـدارـسـ)، سـوـپـاـسـ.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

لەوانەيە يەك تىبىينى ھەبىت منىش لەجياتى ياسايدى كان دەيخوتىنمەوه، بۇمادە(5) بىرگە
(6) دەبىن (مدارسى اھلى) بىگرىتەوه.

بەریز ھېرۆ ئىبراھىم ئەندەمەد: بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

ھىچ باسىيىكى قوتابخانەي تايىبەتى نەكراوه، ھەروھا باسى ئەو قوتابىيە زىرەكىانە نەكراوه كە ئاستيان باشه وەكۈئەوەي لەبەغداش ھەيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

مەبەستت بۇقوتابىي زىرەك قوتابخانە ھەبىن، وەك چۆن بۇقوتابىي كەم ئەندام ھەيە، ئەوە شتىيىكى باشه، تكايىھ ئەگەر ھەر تىبىينىيەك ھەيە لاي خۆتان بىنۇسون.

بەریز ئەندەتايىر نەقاشىبەندىي:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

لېرە باسى قوتابخانە كراوه، بەلام دەلتى : (دور المعلمین والمعلمات) ئەوھ باسى نەكراوه چونكە بەراسىي پەيانگاى مامۇستىيايانى كچانان ھەيە، سوپاس .

بەریز كەمال جەلال غەربى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

بەرائى من (مدادسى حکومى) ھەمۇوى دەگرىتەوه، سوپاس.

بەریز عەدنان مەحەممەد نەقاشىبەندىي:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

بەرائى من كاڭ كەمال خۆى وەلامە كە ئەداتەوه بەو پىتىيە كە سەرۆكى لىيىنەكەيە، سوپاس.

بەریز ئەياد حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

سەبارەت بەو بىرگەيە تايىبەتە بە قوتابىي زىرەك، بۆچى دانەندراروه، بەراسىي قوتابخانە فۇونىيەكاني بەغدا كە مندالى بەرىۋەبەرە رو مندالى بەرىۋەبەرە گشتىيەكان مندالە دەولەمەندەكاني بەغداد حالەتى تايىبەتى وەردەگىرن، ئىتمە دىنى ئەو بۇوين كە ئەو كۆمىيەتە دروست بىكەين ھەولى يەدەين ئىسىپاتى بىكەين لەسەر وەسايىلى پەرورەد باتەسبىتى بىكەين، بۇ قوتابخانەكاني كوردستان بەيەك چاوشەيرى ھەمۇ قوتابىيەكان بىكەين، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

وابازانم كۈرە قوتابىي هەزارىش ھەن كە زۆر زىرەك، لەوانەي كە فەرى بەرزىان ھەيە لەوانەيە قوتابىي زۆر هەزارىشيان تىيدا بىت.

بەریز ھىرق ئىبراھىم ئەممەد:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

سەبارەت بە قوتابىانە كە بە يەك جار وانەكەي درخ دەكات، بەرای من ئەوانە جىا بىكىنەوە،
چۈنكە دەبن بەرىگەر بۆ قوتابىيەكانى تر، كە ھەم خۆى سوود وەردەگرى ھەم قوتابى تر، سوپاس.

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن:
كاتى خۆى ئەمانە لە قوتابخانە ھۆبەيان بۆ دەكرايدوه وەكو ھۆبەي (أوب..)، بەرای من شتىيکى
وا بىكى.

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەندىيى:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

ئەوهى كاك ئەياد گۇوتى ئىيمە ليژنەي ياسايى كۆكىن لەسەر ئەوهى ئىمتىازىتكە نەدەين بە ھەندى
چىن و، ئەوەمان بە جىيەتىشت بۆ ئەوهى بەریز وەزىز ئازاد بىن لە وەزارەت ئەم شتانە دروست بکات
و، مەرج نىيە ھەموو شتىيکەر دەبىن لە ياسادا بىت، بەلام ئەگەر راشتان وايە ئەمە وەكو
مادەيەك زىياد بىكەين ئەوه شتىيکى ترە، ئەگەر نا ئەوه بەجى دىلىيەن بۆ سىياسەتى وەزىز خۆى
نىزامىيەك بۆ ئەو جۆرە قوتابخانە دابنلى، سوپاس.

بەریز سەعىد مەممەد ئەممەد يەعقوبى:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

بەرای من قوتابخانە نۇونەيى بۆ قوتابىيە لىيەاتۇوە كان شتىيکى باشە لە زۆر ولاتانى جىهاندا
ھەيە، سوپاس.

بەریز د.ناسح غەفۇر رەممەزان:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

پاستە بۆ كۆمەلگائى ئەوروپى لەوانەيە زۆر بەجى بىت، بەلام دەبىن ئىيمە لەبىرمان نەچىت كە
كۆمەلگائى ئىيمە چۆنە، بىن گومان ئەمە ئىستىغلال دەكىرت ئەم ئىستىغلالش لە قازانچى ئىيمە
پەروردەدا نايىت، لەبەر ئەوه من بەش بەحالى خۆم بەشتىيکى باشى نازانم لەو بارودۇخەي
ئىيمەدا، ئەگەر ھۆبە بىكىتەوە ئەوه باشتە، سوپاس.

بەریز د. فايق مەممەد گولبى:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

بە پىتى فەحسى پىشىكىي قوتابى زىرىدەك دەردەكەويت، ئىنجا لەسەر ئەم بىنەمايە با قوتابىيە
زىرىدەكە كان دەست نىشان بىكىن، سوپاس.

بەریز حەمەيد سەلیم مەيران:
بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

كىردىنەوهى ئەو جۆرە قوتابخانە لە كۆمەلېك وەكو كۆمەلې ئىيمە گرفت دروست دەكات بۆ نۇونە:

له شوينييکي و هکو ههوليير قوتايانه يه ک لهو با بهته بکريته و ه کييکي ههزار لوانه يه زور زه خمهت بيت هه موو روزئي بگاته ئه و قوتايانه يه و بگهريته و ه سوياس.

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

دەبىن لەشويينييکي وابييت که هه موو هاوللاتييەك بتوانى بگاته ئه و قوتايانه يه.

بەریز مەممەد سەعید نەحمەد يەعقولى:

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

قوتابى ههزارىش بن دەبىن دەرمالەيان بۆ دابىرى و، جل وبەرگ بويان تەرخان بکريت، هه روھ كو

د. ناسح دەلى ئه و ليژنەيە رادەوەستىن که هەلياندەبئيرى، سوياس.

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

من نازانم ئه و (على اختلاف درجاتها و انواعها) ئەم (انواعها ياد رجاتها) ئه و ناگېرىته و ه ئه و

دەقە كافى نىيە ؟ (ضمانت انشاء وادارة المدارس الحكومية على اختلاف درجاتها و انواعها).

يەك جۆر لە و قوتايانه بيت، «ذوى الكفاءات» يان «ذوى الموهاب» ئه و بۆ ليژنەي ياسا

دەھيلىنە و ه.

بەریز حەسەن عەبدولكەريم بەرزنجى:

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

ئەم ياسايىه بۆ دەولەتىيکي ئارام و خاودن ئابورىيەكى رىتكوبىيەكى دانانىتىن، ئىيمە دەبىن رەچاوى

زۆر شت بکەين و، ليژەش لە ياساكە ماوهىيەكى زۆرى داوه (المدارس بانواعها)، ئەوجا وەزارەت

بە پىيى پىتىرە دەتوانى ئه و قوتايانه دروست بکات، ئەمە يەك. دوو ئىيمە دەبىت رەچاوى بارى

ئابورى ئىستانى كوردىستان بکەين و، لە دوا رۆز كە بارودۇخ چاڭ بۇ دەتوانىن ياسا بۆ ئەم جۆرە قوتايانه دابىتىن، سوياس.

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

بەریز هيروخان خاونى پىشنىيارەكىي، ئايا رازىيە تەنها (بانواعها) بىيىتىتە و ه ؟.

بەریز هىرۇنى براھيم نەھەممەد:

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

ھەر ئەودنەدى ئىۋەيە، سوياس.

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

ئه و ياسايىيەكان ماوه دەدەن، دەلىن بىيى بە (انواعها) ئه و سا ئەشى لەزىز ئه و بېرگە يە قوتايانە

تايبەتىش هەبىت و، ئەگەر ياسايىيەكى تايىبەتى هەبىن ئه و كاتە با وەزارەتى پەروردە پىشىكەشى

بکات، مادام وايىه بېرگە (٦) هېچ تىبىنى لەسەر نىيە ؟

بەرپىز ئەيدا حاجى نامق مەجىيە: **بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمۇمەن:**

بۇئەوەدى دەسەلات زىباتر بىرىتىھە وەزارەت، بەلام مەرج نىيە (مدارسى تجربى) ئىستىغىل بىرىت لە لېژنەي ياسابىي، بەلام ئەگەر بىرىت بە شىپۇدەيە (لۇزازە الصلاحىيە بىفتح المدارس خاصە عنده الضرورة)، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمۇمەن:

ئەوە لە دەسەلاتى وەزارەتە پېتۈست ناکات ئىيمە بلېتىن ئەوە لە دەسەلاتى ئەو دايە (فتح المدارس باختلاف درجاتها وأنواعها) ئەوە رۇونە.. كىن لە گەل ئەم دەقدىھە تكايىھە دەست بەرز بىكەتەوە؟.. دەست بەرز كارايدە.. سوپاستان دەكەين. كىن لە گەل نىيە؟.. بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا..

چ تىبىنى يەك ھە يە لە سەر برگە (٧) يَا لېژنەي پەروەردە، تىبىنى خۆى بلە:

بەرپىز كەمال جەلال غەریب:
بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمۇمەن.

ئىيمە لېرتىھى پەروەردە ويستمان ئەو بىرگە يەش زىاد بىكەين لە گەل (٧) دا (تشجيع الموظفين وجمعيات على انشاء المدارس الأهلية المختلطة بكافة بمراحلها على ان تكون تحت اشراف وزارة التربية وتوجيهها في التربية الناشئة تعيد للسياسة التربوية الواقية)، داوا دەكەين ئەم دەقە رەزامەندى لە سەر وەرىگىرى، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمۇمەن:

(الأشراف على المدارس الأهلية)، باشه كۆمەلتەو ئەوانە ئەھلى نىن؟.

بەرپىز كەمال جەلال غەریب:
بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمۇمەن.

دەبىن خۆيان بىكەنەو جەمعيات خۆى دەبىن قوتاپخانەي ئەھلى بىت، سوپاس.

بەرپىز مەممەد سەعىد يەعقولى:
بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمۇمەن.

دەبىن سەرىيەرلىقى لە سەر قوتاپخانەي ئەھلى بە تايىھەتى (مدارس الأهلية الأغلبية ومدارس اقليات ومذاهب) ئەو شستانە ھېلى، دەلى (وفق السياسات التربوية) بەرای من ئەو ماددەيە لە كۆنەوە ماواه، تا نەختى ئازادى ھېلى لە ۋۇرى ۋە دەستىيەرداڭ لە ئىشىوكارى ئەو قوتاپخانە تايىھەتىانە كەمتر بى باشتەرە، سوپاس.

بەرپىز سەرۆكى ئەنجۇمۇمەن:
وابزانم ئەوە لە سیاسەتى گشتى پەروەردەدەيەو، لە بىرگە يەكدا دىيارى كراوه.

بەریز پەریخان مەحمود عەبدولقادر:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

مەبەست لە قوتابخانە ئەھلى چى يە ؟ ئایا سەرەتا يى وناوەندى دوأناوەندىيە ؟ .

بەریز عەدنان مەحمدەد نەچشەندىيى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

مەبەستمان ھەممۇيەتى.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:

قوتابخانە ئەھلى ھەرسى قۇناغە كە دەگرىتىدۇ، واتا تو لەگەل ئەۋە نىت كە قوتابخانە ئەھلى
ھەبىت.

بەریز پەریخان مەحمود عەبدولقادر:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

ئەمە تەنها باسى (جمعيات) دەكەت، ئىمە مەبەستمان لە (جمعيات) نقاپەيە، (تقابەيى
معلمىن) قوتابخانە دەكانتۇدۇ، ئەھۋىش دەلىن (الاشراف وتشجيع الجمعيات والمدارس الأهلية
وتجييەھا لتربيۃ الناشئة)، سوپاس.

بەریز عەمەر عەدلى حىسىن:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

سەبارە ئەم بىرگەيە، ھەندى قوتابخانە تە بشىرى ھەيە، نازانم لېرە جىتى دەبىتىدۇدۇ ؟ يان نا ؟، ئایا
دەرسى ئىنگلېزى، فەردەنسى وانە يە.. سوپاس.

بەریز جەممىيل عەبدى سىنى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

ئىمە پشتگىرى ئەۋە دەكەين كە قوتابخانە ئەھلىيە كان ھانبىرىن، چونكە تواناي دارايىمان باش
نېيەو، زۇرىبەي قوتابخانە كامان بە خۆزايىن، لەبەر ئەۋە ھەروەكە خۆي بىتىتىدۇ (الاشراف على
المدارس الاهلية)، سوپاس.

بەریز ھىرۇ ئىبراھىم ئەھمەد:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

قوتابخانە ئەھلىيە كان تەنبا بىناكىرىدى لەلايدەن خەلتكى تر دەبىت، بەلام سەرىپەرشتى كردى و
خۇتىندىن تايىھەت دەبىت بە پەروردە، سوپاس.

بەریز ئەھمەد ئەبو بەكر حىسىن بامەرنى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

من پرسىيار دەكەم قوتابخانە ئەھلى ئەۋەيە كە خۇتىندىن تىايىدا بە پارەيە ؟، لە ھەممۇ دۇنيادا بۆ
ئەو قوتابخانانە باشتىرىن مامۆستاۋ ئامىتىرى دىنن، بەم شىۋىيە جىياوازى چىنایەتى دروست دەبىن،

چونکه هندیک کەس توانای مادیان هەیە دەتوانن بخوین، هندیکى تریش بى بەش دەبن، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وومەن:

سەبارەت بە باپەتى قوتاپخانە ئەھلى و حکومى، ئىمە لە كۆمەلگا يەكى ئازاددا دەزىن حەز دەكەم روونتر بىت لەلای براادران. لەياساكانى ئىمەدا هىچ شتىكى وانىيە ھەمو شتىك كاتى بىت، لەبەر ئەوه دەبىت تۈزىك ئاگامان لەو جۆرە دەسەلاتانه بىت.

بەریز نېبرەئەم سەعید مەممەد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وومەن:

ئىستا زۆرىيە قوتاپخانە ئەھلىيە كان ھى ديانانه قوتاپخانە (ئەرمەن) ھەيە، قوتاپخانە (مەسيح) ھەيە لە كىنيسە دھۆك ئەوانە قوتاپخانە يان ھەيە تىيايدا زمان و ئايىنى خۆيان دەخوین، بەلام تاكۇ ئىستا قوتاپخانە ئەھلى سەر بە حکومەت نىيە، لەبەر ئەوه ئەو دەقە زۆر رىكەو، با قوتاپخانە ئەھلى لەزىز چاودىرى پەروەردە بىكىتەوه، سوپاس.

بەریز د. كەمال عەبدولكەرىم مەممەد فۇناد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وومەن:

بەشىۋەيەكى گشتى ئەو دەقە كە هاتوروھ باشەو، ھەر بەم شىۋەيە بىنېتەوه، لەبەر ئەوه ئەو قوتاپخانە ئەھلىيەنە كە دادەمەززى خەلکى بۆي پۇون دەبىتەوه چ باپەتىكە؟ بۆيە ئەو قوتاپخانە دەنېرىتەوه ئەوى، ئايا لەبەر ئەوهى لە خويىندىن دواكەوتون، يان لە قوتاپخانە كان دواكەوتون وبەباشى نەرقىشتوون، هندىك بەپىچەواندەوه، هندىك لەبەر ئەوهى بەرۇز كار ئەكەن و بەشەو دەبىن بخوین، لەبەر ئەوهى بەو شىۋەيە كەنوسراوه وابزانم پۇون و ئاشكرايە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وومەن:

قسەكەي دكتور كەمال لە جىڭگاي خۆيەتى قوتاپخانە ئەھلى ئەو واتايە ھەلەگرى. لە راستىدا

وەكۆ گۇوتىمان ئىستا ئىمە لە تونانماندا نىيە ھەمو شتى دابىن بىكەن لەم ولاتەدا.

زۆر لە براادران لەوانەيە لېرەش قوتاپخانە ئەھلى بىكراپايەو ھەرنەيان توانيبا بخوين، لەبەر بارى سياسى يا بارى زىيان. هىچ روونكىردنەوه يەكى تر ھەيە لەسەر ئەم بىرگەيە؟.

بەریز نەسىرين مەستەفَا مەزمەر:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وومەن:

حکومەتى عىراق قوتاپخانە ئەھلى لابردووه، لەكورستاندا قوتاپخانە ئەھلى نىيە، دەبىت

ئىمە بلەيىن (فتح المدارس الأهلية او انشاء دوائر الأشراف عليها).

بەریز كەمال جەلال غەرب:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وومەن:

پېشىيار دەكەم بىكىتە دوولق، يەكىكىيان ئەو قوتاپخانە كە جەمعياتە كان دەيکەنەوه وەكۆ

(نقابه‌ی معلمین) که خویان سه‌ریه‌رشتی دهکن و به‌ریوه‌ی دهکن، لقی دووهم ئه و قوتاپخانانه‌ی که دوله‌مەندکان بیانه‌یه که‌ی دروست دهکن، پاشان دیتەوە ژیز سه‌ریه‌رشتی پهروه‌رده، سوپاس.

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەمەن:

من تیبینیه کم ھە یە، لەوانه‌یه دایی ھەر خزیتک یان ریکخراویک ھەلبستان بە کردنه‌وھی قوتاپخانه‌یه کی ئەھلى.

بەریز عدنان مەحمد نەقش بەندىي:

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەمەن:

ئەگەر ماوەم بەدەن وەلامی ھەموو پرسیارەکان دەدەمەوە بەکورتى: ئەوهی کاک دكتۆر کەمال فەرمۇسى وەکو (اصاب كبد الخقيقة) واتا لىرە مەبەستى قوتاپخانه‌ی ئەھلىيە.

سەبارەت بە تیبینى بەریز پەريخان، ئىمە مەبەستمان لەو قوتاپخانانه جىاوازى چىنايەتى نىيە، بەلکو لەوانه‌یه يەكىك كاتى خۆى نەيتۋانىيە خوتىندىن تەواو بکات لەبەر ھەر ھۆبەك بوبىن، ئىبستا ماوهى خوتىندىن دەبىن لەم قوتاپخانه ئەھلىيانە مەرجىش نىيە دولەمەند بىت، ئىنچا لەبەر ئەمە نىيە ئابىن ھەر لايەنە خراپىيە کەی بگرىن.

وەزىرى ئەشغال كاک يۇنادىم كەدەلىنى (سياسەتى تعلیم)، وايزانم دەقەكە زۆر رونوھ دەلىنىن (اشراف خانىش فەرمۇسى ئىمە مەبەستمان لىرە لە دەقە بىنا كردىن نىيە لەوانه‌یه هەندىيەك

كەس بىنا بىگرىت، بەلام ئەمە ماوه دەدات بەو كەسانە خوتىندىيان تەواو نەكردووھ، ئىستا بخوتىن.

سەبارەت مەسەلەی حزب و نقابەكان كە بەریزنان فەرمۇوتان، كاتىك ئىمە كە ياساي حزب و كۆمەلە كان دادەنلىين، ئەمە ئەو كاتە لە پېتىھە ناوختى ئەو ریکخراوانە دىت، سوپاس.

بەریز يۈنادىم يۈسف كىنا:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

من لەگەل دەقەكەدا كە دەلىنى «اغراضها» تائىرە زۆر باشە. لەكوردستان هەندىي دىيرمان ھە یە كاتى خۆى صدام (مصادرهى) كەردون پېشىيار دەكەم بگەرىنەوە بۆ خاوهندىان، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

«اغراضها» وايزانم لەسەرەتاوه دىيارى كراوه كە وەزارەتى پەروه‌رده چىيىھ؟، ئەمە دەۋپات دەكەينەوە مەسەلەي (وبنا على روح التسامح والتعايش القومى) وايزانم (اغراضه) كە زۆر رون دەبىتەوە ئىستا وەکو دەقى پېگە (٧).. كىن لەگەل ئەم دەقە يە تكايە دەست بەرزاڭىتەوە؟.. دەست بەرزاڭىتەوە.. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل نىيە؟ بە زۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

خالی هشت چی تی بینییه ک هه یه له سه ری ؟ نییه مانای وا یه ده یخه ینه ده نگدانه وه .
کت له گه ل بر گه (۸) اه تکایه دهست به رز بکاته وه ؟ دهست به رز کرا یه وه .. سوپاستان ده که ین .. کت
له گه ل نییه ؟ به زور بی دنگ په سه ند کرا .

بەریز عۆمەر عەلی حەسـتـین:

بەریز سـەرۆکى تەنجـوـمـەـن:

ئەو بر گه یه نهاتووه که باسی «محو الأمية» ئی تیدا بکریت، سوپاس.

بەریز سـەرۆکى تەنجـوـمـەـن:

نه خیتر وابزانم جاری نهاتووه، وابزانم لیژنەی په رو دردہ تی بینییه کی ترى هه یه .

بەریز كـەمـەـلـ جـەـلـ لـالـ غـەـرـىـبـ:

بەریز سـەرۆکى تەنجـوـمـەـن:

دیاره هەر لە بندە تدا هەر نهاتووه .

(إنشاء المعاهد ومراكز لتقديم الكبار ومحو الأمية)، جائيمه مروقييکي گەورە بىتىن فيرى خويىندهوارى بکەين، ئەى بۆ منالدىيىكى نه خويىندهوار فيرى خويىندهوارى نه بىت، خوى ئەمە جورىيکە لە نەھىشتى نه خويىندهوارى (محو الأمية لتعليم الكبار)، لە بەر ئەوھە پىشىيار دەکەم بەو شىوه يە بىت (إنشاء المعاهد ومراكز لتقديم الكبار ومحو الأمية)، سوپاس.

بەریز سـەرۆکى تەنجـوـمـەـن:

ئەگەر (محو الأمية) لە هېچ شۇتىنىك نهاتووه، با لیژنەی ياسا بىكاش بە بر گه (۸) او، دەقەکە دا بېرىشى.

بەریز سـەعـىـدـ عـەـلـىـ خـانـ سـلىـقـانـ:

بەریز سـەرۆکى تەنجـوـمـەـن:

(محو الأمية) بە زورە يان هەر کەس بە كىيفى خۆيەتى، ئەگەر بە زورى بىن سەرناڭرى، چونكە حکومەتى بە عس نەيتوانى لەممە سەركەۋىت، سوپاس.

بەریز كـەمـەـلـ جـەـلـ لـالـ غـەـرـىـبـ:

بەریز سـەرۆکى تەنجـوـمـەـن:

ئىيمە ياسا دادەنېتىن و، ئەگەر خواكىدى و توانا ھەبوو ئەوھە جى بەجى دەبىت، ئىيمە بادەقىيکى ياسا يىمان ھەبىت ، لە بەر ئەوھە زور پىويسىتە بۆ كوردستان، سوپاس.

بەریز عۆمەر عەلی حەسـتـین:

بەریز سـەرۆکى تەنجـوـمـەـن:

پىشىيار دەکەم بنكە كان پىش پەيانگاكان بىن (المراكز و المعاهد)، سوپاس.

بەریز حازم نـەـحـمـەـدـ مـەـحـمـودـ يـوسـفـى:

بەریز سـەرۆکى تەنجـوـمـەـن:

التربية الوظيفية مەبەستى چىيە لە (الوظيفية) ؟، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

(وتدریبیم وفق اسالیب التربیة الوظیفیة)

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەندىبى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

ئەوە بەزىادە هاتووه ئەو وشەيە زىادە خۆى (وطنیيە) بۇوه، بۇوهتە وظیفیيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

دەقەكە رەونە (انشاء المعاهد ومراكز تعليم الكبار وتدریبیم وفقا للأسالیب التربیة الوظیفیة)

وابزانم (الوظیفیه) لايەنى سکرتیرىش دوپات دەكتارو، رۇونكردنەوەكە ئەوەيە.

بەریز د. كەمال عەبدولكەرىم مەممەد فۇۋاد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

پېشىيار دەكەم «وظیفیيە ياخو وطنیيە» ھەردۇوكى لابىيەن بىكەين بە (متبعە)، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

تاکىدەكە ليبرەيدە (تربييە وظیفیيە) باپەتكە ھەلە نىيە.

بەریز ئىبراھىم سەعىد مەممەد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

تائىيلى وظیفیيە واتە (وظیفیيە)، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

ئەگەرچ تىپبىنیيەكى تر نىيە بىرگەي (٨) وەكى خۆى بىتتەوە؟ تەنها ئەو يەك دوو تىپبىنیيە

(معاهد كبار (وتعلیم محو امية) بۆزىاد بىرى).

دوو تىپبىنى ھەيدە دەبىنلىزىنە دارىشتىن رەچاوى بىكەن ۱ - (مراکز) پېش (معاهد) بىن، ئەگەرچ

گرفتىيىكى تر نەيت. ۲ - (محوا الامية)ش ئەگەر باسى نەهاتووه ئەوا دەبىن لە بىرگەيەكى تر زىاد

بىرىت.

بەریز شەمائىل نۇوبىنىامىن:

السىيىد رئىس مجلس الوطنى.

أقتراح وضع فقرة خاصة بمحوا الامية، شکرا.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

يعنى نفرد فقرة خاصة لمحوا الامية.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

بىرگەيەكى بەجىيا بۇ (محوا امية) بىيت. وتا ئەم دەقە تەنها رەچاوى (مراکزو معاهد) بىرىت لە

دارىشتىدا. كىن لەگەل ئەو دەقەيە تىكايە دەست بەرز بىكتەوە؟.. دەست بەرز كىرايەوە سوپاستان

دەكەين؟.. كىن لەلەگەل نىيە؟ بە زۆربەي دەنگ پەسەند كرا.

تهنها ئهو تىبىينىيەم ھەيە بۇ تشبىتى مىلاك بېرىگەي نۆئەگەر كەس تىبىنى نىيە؟ . لېزتەي پەروەردە تىبىينىيەكىان ھەيە .

بەرتىز د. كەممەل جەلال غەربى:

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

ويسىمان لېرە بېرىگەيەك زىاد بىرىت بۆسىھەرى بلىتىن.. (والاستعانة بالمنظمات الإنسانية لهذا الغرض).

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

كىن لەلەگ ئەم بېرىگەيە تكايىھە دەست بەرز بىكاھەوە؟ .. دەست بەرز كرايەوە سوپاستان دەكەين . كىن لەگەل نىيە؟ .. بە زۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

بېرىگە (۱۰) چ تىبىينىيەك ھەيە لەسەرەرى؟ لېزتەي پەسەند بىرىت .

بەرتىز كەممەل جەلال غەربى:

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

اضافە الفقرة التالية (وتشجيع المواطنين على المساهمة في إنشاء الأبنية المدرسية) مadam بۆمان نەكرا دايىتىن ئاگادارم لېرە دايىدەنەت، سوپاس.

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

ئەمە پەشىنيارىتكە، هانى ھاولاتىيان بەرتىز بۇ دروست كردنى قوتابخانە، وابزانم ئەمە لە پەيرەوى ناوخۇدا نىيە.

بەرتىز ئىبراھىم سەعىد مەممەد:

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

مەبەستىمان قوتابخانەي فۇونەيىيە، سوپاس.

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

(العناية) رونە . (العناية بالأبنية المدرسية والمساهمة بوضع النماذج الصالحة وضمان توفرها بوضع الخطط الالزمة لأنشاءها). زور قوتابخانە لەپۇوى تەندروستىيەوە چاڭ نىيە، ئەگەر

تەماشاي بىكەي (وضع نماذج صالحة) رونە.

بەرتىز كەممەل جەلال غەربى:

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

پرسىارەكەم پەيوەندى بە كەپولالەكانەوە ھەيە ، سوپاس.

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

با ئەم بېرىگەيە تەواو بىكەين چ تىن بىننېيەك ھەيە لەسەر بېرىگەي (۱۰) ؟ .

بەرتىز ئەحەمەد تاھىر نەقىش بەندىيى:

بەرتىز سەرۆكى تەنجىز وومەمن:

رام ئەۋەيە بە زنجىرە بىت، چۈنكە لەبېرىگەي (۸) ئىيە باسى ئەھلى دەكەين، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

واتا زنجىرەكە بىگۈرنى؟ ئەوە بىتىتەوە بۇ لېزىنە دارىشتن ئەگەر تىتىننېيەك نىيە؟.

بەریز نىسرين مەستەفَا مەزەر:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

لایەنى جوانى وپاکى قوتابخانە باس نەكراوه، پىتىستە لېرە دەست نىشان بىكىت، سوپاس.

بەریز عەذنان مەحمدەنەقشەبەندىيى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

ئەو جۆرە شستانە دوايى لەپىرەوى ناوخۆدا دىت، مەسىلەيى رىيڭىختەن وپاک كىرىنۋەدى قوتابخانە

لە زەمىن بودجەي وەزارەت دەبىت، ياسا تەنبا شتى بىنەرەتى دادەنەت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

ھەردوو بىرگەي (١٠-٩) ئامازىي بۇ ئەم بابهە كىردووە: (العناية بالصحة المدرسية) پاکى

دەگرىتىتەوە، خالى يەك دەلى: (العناية بالأبنية المدرسية والمساهمة بوضع النماذج الصالحة)،

ئەوەش رووى جوانى يەدگرىتىتەوە.

بەریز عەذنان مەحمدەنەقشەبەندىيى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

تەندروستى قوتابخانەكان، ئىيمە مەبەستىمان لېرە لایەنى پىزىشىكىيەو، لەسەر ئەو بىنەمايە ئىيمە

ئەوەمان داناوه بۇ «الأبنية»، چونكە زۆرىيە قوتابخانەكان كە تەماشا دەكەي وادەزانى

بەندىخانەيە پەنجەرەكەنلى لە ئاسمانە. ئىتىر ئەم مامۆستاو قوتابىيانە كە ئەمانەوئى لەسەر ئەمۇنەي

ئەھلى دابىزىت، جوانتر دەبىت، سوپاس.

بەریز نىسرين مەستەفَا مەزەر:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

بەرای من ئەگەر قوتابخانە پىس بىت، ئارەزووى وانە وتنەوەي تىادا نامىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

ئەوە دىيارە هەر بىنا دەگرىتىتەوە، ئەگەر ئىيمە بانەوەيە كى ئىكداňەوەيە كى ئىيجابى بىرگەكان بىكەين

(العناية بالصحة المدرسية)، تەندروستى قوتابخانەكان وابزانم ھەمووئى ئەگرىتىتەوە و پاکى بەشىتكە

لە (العناية بالأبنية المدرسية).

بەریز د. فايق مەحمدەكولپى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

من پىشنىيارىكم ھەيدە دەبىت گرنگى بدرىتە مىژۇو وزمان وئەدەبیاتى كوردى، دەبىت بلىيەن

(العناية بالتاريخ والأدب الكرديي في مراحل الموسطة والأعدادية)، سوپاس.

بەریز حەمسەن عەبدولكەرم بەرزىخى:
بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

ئەگەر بىرگە سى تەماشا بىكەين (تهىئە المناھىج الدراسىيە الأبتدائىيە والثانويە والمەنيە وتعلیم الكبارو وسائلها وكتب الدراسة فيها واسالىب التقويم والأمتحانات فيها للسياسة التربويە والخطط المترتبة عليها) وابزانم ھەمووى دەگرىتەوه، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

ماددهى چوارىش بىرگە يەك ھەمان وەلامى تىدىايە. تەئىكىدى لەسەر دەكەين، چونكە (مەم السیاسەت التربويە فەن مجتمع الكوردىستانى) پاشان لە تفاسىل دىت. كىن لەگەل ئەم دەقەيە تىكايدە دەست بەرزيكتەوه؟.. دەست بەرزايدەوه.. سوپاستان دەكەين كىن لەگەلى نىيە؟.. بە زۆرىيە دەنگ وەرگىرا.

بىرگە (۱۱) ھېچ تىن بىبىنەيەك ھەيە لەسەردى؟.

بەریز ئەحمد تاھیر ئەقشەندى:

بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

پېشنىار دەكەم زىيادىيەك بىكريت لە كوتاىي بىرگە (۱۱) «العناية بالبحوث التربوية والأشراف على التجارب والاستفادة من نتائجها في نظام التعليم وزيادة كفاءة وتطوير المكتبات المدرسية.»، چونكە كتىبخانە قوتاپخانە كان زۆر بە سوودن، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

الأهتمام .. تەواوته «الأهتمام بالمكتبات المدرسية» پېشنىارەكە ئەمۇدە بىرگە (۱) بخريتە دواي ئەمادەيە، ئەمۇش «الأهتمام بالمكتبة المدرسية وتطويرها» ج تىبىنەيەك ھەيە لەسەر ئەمادەيە.

بەریز ئەيد حەاجى نامق مەجىيە:

بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

چۈن پېشنىار كەم تىن بەرۋىنلىي نىيە؟.. دەلىن (تطوير فى نظام التعليم) چۈن لېكۆلىنەوه لەسەر ئەكەين، سوپاس.

بەریز پەريغان مەھمۇد عەبدولقادار:

بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

بەرائى من كتىبخانە كان زۆريان تالان كراون، سوپاس.

بەریز فەرفەن قەرقەن ساھەپىرى:

بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

پېشنىار دەكەم كە بىر كتىبخانە قوتاپخانە بىرگە يەكى تايىھە تىن ھەبىت، لەيەر ئەمۇدە لەھېچ شۇنچىيەك باسى كتىبخانە نەكراوه، سوپاس.

بەریز حەمسەن عەبدولکەریم بەزنجى:
بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن.

بېرىگەي (۱۲) پەيوەندى رۆشنېرىيە، بىتگۇمان كتىپخانەش پەيوەندى بەرۆشنېرىي ھەيە، دەتوانىن لەدواى بېرىگە (۱۲) بۆيى زىادبىكەين، سوپايس.

بەریز د. ناسح غەفۇر رەممەزان:
بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن.

پاشتكىرى ئەو پىشنىارەي كاك فەنسى دەكم كە بىكىتتە بېرىگەيە كى تايىدت، سوپايس.
بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

مادام وايە تىيىئىنېيە كى تىننەيە تەننەيە ئەنەن كە بېرىگەيە كى تىزىاد بىكىت دەربارەي كتىپخانەكەن، با ليژنەي دايرىتن بېرىگەيە كىمان بۆزىاد بىكەت، واتە بېرىگە (۱۱) دەخەينە دەنگدانوھ. كى لەگەل ئەم دەقەيە تىكايد دەست بەرز بىكەتەوھ؟.. دەست بەرزكرايمەوھ.. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل ئىيىھ؟ بە زۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

فقە (۱۲) چ تى بىنېيەك ھەيە لەسىرى؟

بەریز د. قاسم مەحەممەد قاسم:
بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن.

وشەي (بالتعاون) زىادەيە لە جىاتى (توثيق العلاقات الثقافية)، سوپايس.
بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

(توثيق العلاقات الثقافية بالتعاون مع المنظمات الدولية بشؤون التربية)، وشەي (بالتعاون) زىادەيە ئەنەن ليژنەي ياسايسىش رايىن وايە، مادام ئەم بېرىگەيەش وەك خۆى دەمەنەتەوھ، تەنھا (بالتعاون) لادەبرى.

دەيىخەينە دەنگدانوھ. كى لەگەل ئەم بېرىگەيە؟ .. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل ئىيىھ؟
بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا..

بەریز د. حەممەنەجەم حەممە فەردەج جاف:
بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن.

لە ياساکە باسى كەم ئەندام نەكراوه، ئەوهى كەرولال و كەم ئەقلەن دەبىن بېرىگەيە كىيان بۆزىاد بىكىت، سوپايس.

بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن:

بېرىگەي (۱۳) إلأعتناء بالمكتبات المدرسية وتطویرها،
بەریز ئىياد حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجى وومەن.
العنایة بتطویر المكتبات المدرسية واغناءها بالكتب.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

(العنایه والتطوير) وته توير بەرفراو انتره .

بەریز پەريخان مەممود عەبدولقادر:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

ئەوهى رعايه اجتماعىيە وصحىيە كە ..؟

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

قوتابخانە كتىبخانەي هەبىت ئەوازانيمان پېتەھى ناوخۇچى دەلىت بازانىن پەروەردى ئىتمە وەك
مەبەدەئىكى گشتى تەئىيدى ئەوه دەكەن كە دەبىت كتىبخانە هەبىت وەچاودىرى بىرىت،
دەقەكەي لەوهى خراب نەبىت.

كىن لەگەل ئەو دەقەيە تاكايە دەست بەرز بکاتەوە؟.. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل نىيە؟

بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

بەریز كەمال جەلال غەریب:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

ئىتمە پىشىيارى دانانى بەندىتكى تر دەكەين، (توثيق العلاقة بين البيت والمدرسة بمختلف
الأساليب الشائعة).. سوپاس.

بەریز يۈزىدام يۈسف كىنا:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

با بىرگەيەك زىاد بىرىت لەو بايدىمۇ «الأقليات القومية واللغة الكردية الأمية في تلك المدارس»، سوپاس.

بەریز حەسەن عەبدولكەرىم بەزىنجى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

ئەگەر مادده (٤) بخوتىننەوە، بىرگە (١) واپزانم ئەم بىرگەيە كافىيە بۆئەم مەبەستە (وضع
الاساسيات التربوية المتعلقة بىيادىن اعمالها على ان تكون مستمدًا من طبيعة المجتمع
الكوردىستاني ومن حاجة ومتطلبات تقدمه ويراعى فيها الخصوصية القومية للأقليات بما فيه
التركمان والأشوريين والعرب وغيرهم خصوصية قومية)، سوپاس.

بەریز يۈزىدام يۈسف كىنا:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.

ئاشكرايە لەسياسەتى فيركردن (تكون لغە التعليم) .. لەمادده چوار بىرگەيەك زىاد بىرىت،
سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

لىيتنەي پەروەردە پىشىيارى كردووھ بەم شىۋوھىيە بىت، (استحداث المديرية العامة للأقليات
القومية).

**بەریز حەسەن عەبدولکەریم بەزنجى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن**

بەراستى هىچ جىتگايىكى نىيە باسى زمانى كوردى و نەتهوھى كوردى تىاكرابىت، باسى كەمەنەتهوایەتىيە كانى ترى لى نەكراپىن، ئىيمەندىك خۆمان لەم باپەتە پاراستۇرە بەلکو حەزمانلى بۇوه ھەر شوتىنى ھەبىن بتوانى باسيان لى بىكىتىت و، ئىيمە باسى مافى نەتهوایەتى تۈركىمان ئاشورىيان لە زۆر جىتگا كردووه، ھەرچى تە باس بىكىتىت لەم بارەيدوھ زىادەيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن

بايزان ئەگەر چەسپاندى لە جىتگايىكى تىرگرفت دروست ناكات، چونكە وەكى كەمىنە ئىيمە چەسپاندۇومانە بەلام دووبارە كردنەوە لە ياسادا جوان نىيە، بەلام ئەگەر دووبارە بۇونەوە كە گيانى لېپورىدى نەتهوھى كورد دووبات بىكاتەوە ئەو شتىكى تە.

بەریز حەسەن عەبدولکەریم بەزنجى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:
دووبارە كردنەوە لە ياسا رىك نىيە، سوپاس.

بەریز حازم ئەحمد مەحمود يوسفى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

ماھىي چوار وايزان بىرگەيە كمان زىادىرى (تكون الدراسة باللغة الكوردية)، راي منىش لە گەملەن راي برادرانە كەدەبىن مافى رۇشىبىرى برادرە ئاشورىيە كامان بىپارىزىت، پىشىيار دەكەم ئەمە تەسبىت بىكىي، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

وەكى مەبىدە لە مىئىە لەسەر ئەم باپەتە رىككە و تووپىن، هىچ گرفتىتىك نىيە، بەلام پېسىارە كە ئەوھىيە كە ئەگەر دەقىيەكى ئاشكرا ھەبىت ئەوھى دووبات بىكاتەوە بۆ ئەوھى ئەو ناوچانەي كەمە نەتهوایەتىيە كانى لىيە لە قوتاپخانە كان بە زمانى خۆيان بخويىن، بەلام خۇيىندى زمانى كوردى ئىلىزامى بىت تىايىدا.

بەریز ئەياد حاچى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

زمانى كوردى زمانىيە ئىلىزامىيە بۆ فىيرىكىن ئەو كە مندال دەتونىت زمانى دايىكى بىكىت هەتا قۇناخى سەرتايى و بۇي ھەيە زمانى خىزى بىخويىنى، منىش تەئكىيدى ئەوھى دەكەم كە بىرگەيەكى ياساپى ھەبىت بۆ ئەم باپەتە بۆ ئەوھى ئىجىتىهاد لە ئىشى كاماندا نەكىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

باشه وەكى ئىستا پىشىيارىتىك ھەبۇو پىش ئىستا و تىيان ئەگەر دەقىيەكى كورت ھەبىن.

**بەریز د. ناسح غەفور رەمەزان / وەزىرى پەروەردە:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.**

پىشىيار دەكەم بەم شىۋىيە بىت (تکون الدراسة في المدارس الابتدائية للأقليات قومية بلغاتهم و تكون لغة كوردية الزامية فيها) ، سوپاس.

بەریز يۈنادەم يۈسۈف كىنا:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

منىش لهگەل ئەۋەدام (وتدریس لغه الأُم) و زمانەكەی خوشى لە ناودندى و دواناودندى بخويىن وەكۆئىنگلىزى ، سوپاس.

بەریز كەمال جەلال غەریب:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

ئەگەر برا ياسايىيە كىنان بىوان دەقىكىمان بۇ دابىنن كە بەم شىۋىيە بىت، (المديرية العامة للدراسة الكوردية. واتا بەریز بەرایەتىيەك بىكريتىھە و بۇئەم مەبەستە (تتولى شؤون دراسة قوميات ملاحظة الأدب وتعريفه) ، سوپاس.

بەریز عەدنان مۇھەممەد نەقشىبەندىي:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

ئەگەر بەریزان رازى بن ئىيمە لاريان نىيە دارشتىنەكەي زىياد بىكەين، بەلام يەك تىېبىنى بچۈوكم ھەيدى پىش ئىستىتا كاك فەنسۆ وتى برايانى ئىسلامى زۆر تەئكىد دەكەن لەسەر ئىسلامىيەت وەك بلىٰ گومانيان لىتى ھەبىن، سەبارەت بە مافەكانى برا ئاشۇرۇيە كان ئەوانىش وەزىريان ھەيد لەگەل ئىيمە نويىنەر ئىان ھەيد باوەر ناكەم گومانيان لەخۇيان ھەبىن ئەۋەندە سوورن لەسەر ئەم بايته، سوپاس.

بەریز فەرسەت تۆمەنەرەرى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن.

من مەبەستە تاماملىكىيەن تەنها مەبەستە لەسەر سووربۇونىيانە لەسەر زمانى كوردى وەكۆ بلىٰ بە گومان بن لىتى ، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمەن:
سووربۇونەكە بۇ ئەۋەيدە ئىيمە لەوانەيە هەتا ئىستىتا پەيوهندى مەركەزىيان دىيارى نەكىدووھ، ئەگەر پەيوهندى مەركەزىيان دىيار كرد ئەو كاتە دىسان ھەر دەبىن تەئكىدى لىنى بىكەين، پىشىيارەكە بەم شىۋىيە (تکون الدراسة في المدارس الابتدائية للأقليات القومية بلغاتهم و تكون اللغة الكوردية الزامية فيها).

بەریز سەعەدی نەھمەد مەحمدەد:
بەریز سەرۆکى نەنجىب وومەن.

بۇئو باپەتە لىرۇنە پەروەردە لىرۇنە ياساىيى لەگەل نۇرنەری وەزارەتى پەروەردە سىيغە يەكى بۇ
بەرۇزەنە وە، بۇئەوهى زىادى بىكەين و بېرىگە يەكى تازىھى هەبىن، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجىب وومەن:

مادەي (۵) پېيوسلى بە بېرىگە يەك ھەيدە زىاد بىكريت، دەربارە (اقلىيات) ئەگەرچ تىبىينىيە كى
ترنېيە؟.

بەریز كەمال جەلال غەربى:

بەریز سەرۆکى نەنجىب وومەن.
لىرۇنە ياساىيى با دايىرلىقى، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجىب وومەن:

بېرىگە يەك زىاد دەكەين لەسەر مادەي (۵). كى لەگەل ئەم دەقە يە تكايىە دەست بەرز بىكاتەود؟..
دەست بەرز كرايە وە.. سوپاستان دەكەين. كى لەگەل نېيە؟ بە تىكىراي دەنگ پەسەند كرا.

بەریز سەرۆکى نەنجىب وومەن:

ئەگەر لەسەر مادەي چوارم بایماوه باشتىر بۇو، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجىب وومەن:

ئەمە خرايە دەنگدانوھو گۈرۈمان لىرە بېرىگە يەك زىاد دەكىرىت بۇسەر ئەم مادانە.
مادەي (۶) بىتىيە لە (۶) بېرىگە.

بېرىگە يەكەم ج تىبىينىيە كە يە لەسەر ؟ لىرۇنە پەروەردەش نىيانە مادام وايە دەي�ەينە
دەنگدانوھو. كى لەگەل بېرىگە يەكە تكايىە دەست بەرز بىكاتەوھ ؟ دەست بەرۇز كرايە وە.. سوپاستان
دەكەين. كى لەگەل نېيە؟ بەرۇز كرايە دەنگ پەسەند كرا.

بېرىگەي (۲) ج تىبىينىيە كە يە لەسەر ؟.

بەریز جەنەيل عەبدى سەندى:
بەریز سەرۆکى نەنجىب وومەن.

سەبارەت بە بېرىگە (۲) «مستوي دراسة الأعدادية دراسية صفتين الأكاديمية والمهنية» كاتى خۆى
خوتىنىدىنى پىشەبى سەر بە بەغداد بۇو «مجلس العام للتعليم المهني»، سوپاس.

بەریز كەمال جەلال غەربى:

بەریز سەرۆکى نەنجىب وومەن.

ئىئىمە دەمانەۋى كورت بىت و مەرجى تىادا نەبىن يانسى ئەوھ. باپلىتىن بەھو شىۋەيە بىت (مرحلە
التعليم الثانوى والمهنى)، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

باشە (المھنى) ثانوى نىيە ئەوھ ئاشكرايە كە گوتت (ثانوى) ھەمووی دەگۈرتىھوھ.
بىرگە (۲) ئەگەرج تى بىنى يەك نىيە لەسەرى دەيىخەينە دەنگدانەوە ؟ كىن لەگەل ئەو بىرگە يە
تىكايد دەست بەرز بىكەتەوە ؟ دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين. كىن لەگەل نى يە ؟ .. بە
زۆرىدە دەنگ ودرگىرا.

بىرگە (۳) ئەمە باخچەي ساوايان ئەگەر ئىستا تىيىنىيەك ھەيە.

بەریز نەسرين مەستەفا مەزەھەر:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

پىشنىيار دەكەم زنجىرە بىگۈرپىن، لەبەر ئەوهى باخچەي ساوايان پىش قوتاپخانەيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

پىشنىيار تىك ھەيە دەلىنى زنجىرە كە بىگۈردى.

بەریز د. ناسح غەفور رەمەزان:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

ئەو پىشنىيار لەگەل ئەو دەقەي كە هاتووه ناگۇنخىت، چونكە دەلىت (يەنتظم التعليم العام
للناشئين في مرحلتين رئيسيتين) كە ئەو قۇناغەش باس كراوهە، ئەوھ رۇونكىردنەوەيەكى تە
پەيوهندى بەوه نىيە، ئەوھ دەلىت بەو شىيەدە بىت يەك: (تكون رياض الأطفال سابقة لمرحلة
الأبتدائي ومدة لها) دوو: (يەنظم التعليم العام الناشئين مرحلتين)، بەرای من جىيگەي خۆى
باشتەرە، سوپاس.

بەریز عەدنان مەحمەد نەقىش بەندىيى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

راي وايە وەكوح خۆى بىتىتەوە باشتەرە، سوپاس.

بەریز نەھەممەد تاھیر نەقىش بەندىيى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

لىتەرە هەر دەبىت مادىيەكى تايىبەتى بۆ دابىرىت پەيوهندى بەوهەوھ نىيە، سوپاس.

بەریز د. عىزەدين مەستەفا رەسىول:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

من پرسىياركەم ھەيە باخچەي ساوايان و (حضانى) مندالانى سەر بە وەزارەتى پەروەردە
ياشۇتىتىكى تەرە ؟، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

وابزانم گۇوتىيان سەر بە وەزارەتى كاروبىارى كۆمەللايەتىي بۇوە.

بەریز عەدنان مەحەممەد نەقشەبەندىيى:

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

سەرىبەۋەزارەتى كاروبارى كۆمەلایەتىيە.

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

مادام وايە بېگەى سى وەكۈ خۆى دەمىيىتە وە، ئەگەر ھىچ تىبىنىيەك نەبىن؟.

بەریز ئەحمد تاھىر نەقشەبەندىيى:

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

باسى دابەشكىرىنى وانەكانى خوتىندى سەرەتايى و محازەرات نەكراوه، ھەروھا كىرى محازەرات دىيارى نەكراوه، سوپاس.

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن:

ئەمە ئىشىوكارى ناوخۇرى وەزارەتى پەرۇردەيدە.

بەریز عەدنان مەحەممەد نەقشەبەندىيى:

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

دەريارەدى ئەمە لە ياساكە ھەمانە.

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن:

وابزانم مەسىلەي وانە وتنەوە پەيوەندى بە پىتەرەوى ناوخۇۋە ھەيدە، پەپەرەوى ناوخۇش دەرنەچىت

تاڭو ياسا دەرنەچىت، ئىيمە ئىستا گفتۇركى ياسا دەكەين، بىلام پىتەرەوى ناوخۇ سەرەتە وەزارەتە.

بەریز دناسخ غەفور رەمەزان:

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

پىتەرەوى ناوخۇلىرى گفتۇركى لەسەر ناكىرىت ئەوە لەئەنجۇرمەنى وەزىراندا باس دەكىيت و.

برادەران ھەر پىشىيارىتىكىان ھەبىت دەتوانى پىشىكەشمانى بىكەن دوايى لە وەزارەت گفتۇركى

لەسەر دەكىرى، سوپاس.

بەریز عەفان عوسمان نەقشەبەندىيى:

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن.

دراسەئى نەوەمان كردووھو خال بەخال مناقشەمان كردووھ، سوپاس.

بەریز سەرۆكى ئەنجۇرمەن:

باشە كە هاتىنە سەر ئەم مادەيە باسى ئەوە دەكەين.

ئىستا ئىيمە كۆكىن لەسەر مادە (٦) كەواتە دەي�ىنە دەنگدانەوھ.

مادە (٦) كى لەگەلە تكايە دەست بەرزىكائەوھ؟.. دەست بەرز كرايەوھ.. سوپاستان

دەكەين.. كى لەگەل نىيە؟ .. بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

ئىستا دىيتنە سەر مادە (٧).

بەریز عەذنان مۇھەممەد نەقىش بىنلىقى:

المادة السابعة : مدة الدراسة الابتدائية ست سنوات، ومدة الدراسة الثانوية ست سنوات ثلاث منها للدراسة المتوسطة والثلاث منها للدراسة الأعدادية بالتتابع، ولوزاره التربية ان تستحدث مدارس ابتدائية ذات مدة اقصر لمن هم في سن التعليم الابتدائي من تحلفوا عن هذا التعليم الى سن (١٥-١٠)، ويجوز ان يقتصر المدرسة الواحدة على جزء من مرحلة تعليمية كما يجوز ان تشتمل على اكثر من مرحلة واحدة مراعاة لأعمار الطلاب والظروف البيئية والمتضييات الاقتصادية للتعليم.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمىن:

ھىچ تېبىينىيەك ھەمەن لەسەر مادە (٧) ؟.

بەریز نەسىرىن مەستەفا مەزھەر:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمىن:

سەبارەت بەتەمەنى وەرگرتى قوتاپى لەقوتابخانەدا باس نەكراوه. ئىستا لەعىراقدا (٥.٥) بەرای من بىكريت بەشەش سال، چونكە منداڭ لەم قۇناغە ھىشتا توپانى مىشكى تەواو نەبووه، سوپاس.

بەریز ئەيدا حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمىن:

مادە (١١) (تؤسس الوزارة وتدیر رياض الأطفال لمن هم دون سن السادسة بواسطة الأدارة المحلية) واتا تەمەنى فيركردنى سەرەتايى كراوه بە (٦) سال، سوپاس.

بەریز نەسىرىن مەستەفا مەزھەر:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمىن:

١/٣١ ئە سالىنى كە دەبىت بەشەش سال لىنى داوا دەكرى كەواتە كە بىبىت بە سالى تەواو بەرای من باشتىرە. سوپاس.

بەریز ئەحمد تاھىر نەقىش بىنلىقى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمىن:

پېۋىستە خالى (١١-١٥) بىگۈزىرەتە بۆلائى (التعليم الكبير) كە باسمان كرد پېش ئىستا، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزىمىن:

حەقە ئەو بابەتە لە لىيىنە پەروەردە گفتۇگى لەسەر بىرى، سوودى لىيۇھ وەرگىرىت، حەق نىيە لىيىنە پەروەردە بىبىتە يەكەم دىۋايەتىكەرى، چونكە راپورتىكتان ھەمە دەبىن لەۋى يەكلا بىكريتە وە، بەلام ئەگەر تېبىينىيەك ھەبۇو قەيناكات ئىيۇھ لىيىنە پەروەردىن و ئەمە كارى ئىيۇھە.

بەریز عەفان عوسمان نەقشەندىيى:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

ئىمە باسمان كردووه له (١٠-١٦) سال پىنى دەوتىرىت «اليافعىن» ئەم قوتا بخانى يە لەھەمۇو پارىزگايەك ھەدە ئەوانە كاتى خۆى دەيانخىتىد لە قۇناغى يافعىن دواكەوت، سوپاس.

بەریز كەمال جەلال غەربى:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

ئەم دوو بېرىگە يە يەكتىكىان كە بىيىتە (٦) سال ئەمە زۆر تەداواه واتا بۆئەۋەھى ئەو مندالە نۇزەجى تەداواى ھەبىت ئەويتىران ئەم (١٥-١٠) سالە قوتا بخانى يەكى تايىھەتى دەۋىت پەيەندى نىيە بهەوە جارى وايە پىتى دەلىن قوتا بخانى «اليافعىن» واتا بۆئەوانەھى هەرزەكارن دەبىت لە قۇناغىتىكى تايىھەتىدا پېرىگرامىتىكى تايىھەتىان بۆ دادەنلىن، سوپاس.

بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن:

ئەگەر لەسەر مادده (٨.٧.٦) چ تىېشىيارەكە خوشكە نەسرىن ئەۋەھى دىارى كەنلىنى خوتىندىن بىرىت بە (٦) سال با جارى ئەم پىشىيارە گفتۈرگۈ بىرىت.

بەریز جەمەيل غەبىدى سەندى:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

ماواھى خوتىندىن تا (٦) سالە، قانۇنى عېراقىش ھەر ھەمان ماواھى داناوه، واتا تا ١/٣١ بەرائى من ھەروەك خۆى بىتىتە وە ئەۋەھى تەمەننى ٥,٥ وەرىگىرىت، سوپاس.

بەریز ئىبراھىم سەعىد مەھمەد:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

خۆى نابىتە (٥) سال شەش مانگ، چونكە خوتىندىن لە مانگى (١٠) دەست پىن دەكەت و، ھەتا ١٢/٣١ ماواھى دەنە، واتا مندالەكە دەبىتە (٦) سال و دوومانگ، ئىمە حسابى بەروارى لە دايىك بۇون ناكەين، بەلکو حسابى ئەۋە دەكەين كەھى دەۋام دەست پىن دەكەت، لەبەر ئەۋە پىشىيار دەكەم لە جىهاندا ئەم نىزامە چۈنە ئىمەش لەسەرلى بېرىن، سوپاس.

بەریز نەسرىن مەستەفا مەزەھەر:
بەریز سەرۆكى نەنجە وومەن.

ئەم چوار مانگە بە قەدەر چوار سان ھەدە لەئاستى (٦) سالىدا نىيە، ئەمە تەنھا عېراق دایناوه ئەۋەش لەبەرژەنلى مەنالى پىساوه گەورەكاندا دەبىت و، لە ١/٣١ ئىستەغلال بىرىت تاقوتا بىيى تەمەننى خۆى بىت واسىتە ئىيا نەبىت، سوپاس.

بهریز نه محمد نهبو به کربام ام پنی:
بهریز سر روزکی نهنج ووم من:

وابزانم (۶) سال و دوومانگ نه جیاوازی نییه نه گه ر دوومانگ حقی نه دینی نه وهی له فه رنسا
مه علومه له ۵، ۵ سال تا شهش بوقه دری لئ ده کهین و (۱۰) مانگ دوای ده خهین، سویاس.

بهریز د. کمال عبدالکریم محمد مه د فؤناد:
بهریز سر روزکی نهنج ووم من:

به پیتی یاسا دهیت شهش سالی ته او او کرد بیت، با نیمه ش هه ر بهو شیوه هی لئ بکهین که
قوتابی دهیت ته مهندی شهش سالی ته او او کرد بیت، نه وکاته له قوتا بخانه و هر بگیریت و، نه گه ر
بهرواره که شی دابنرت نه وه باشتره، سویاس.

بهریز نهیاد حاجی نامق مه جیید:
بهریز سر روزکی نهنج ووم من:

سه باره به مه سله هی پیش خشنتنی سالی خویندن بوقسی مانگ من روون کردن نه وهی کم هه یه، نه گه ر
خویندن دوا بکه ویت بوقه نه ماوهیه، خویندن تا مانگی (۷-۸) ده مینیت، نه وکاته من دال
نا تو ای ده ام بکات له بهر نه وهی گه رمایه و، نه م لاینه ره چاو کراوه، بوقه به رای من له مانگی
(۶) در اسه ته او او بیت، چونکه مانگی (۸-۷) زور گه رمن، سویاس.

بهریز په بخان مه حمود عه بدول قادر:
بهریز سر روزکی نهنج ووم من:

مه بدهستم نه وهی منالی کو مه لگای نه وروپی له گه ل منالی کو مه لگای نیمه زور جیاوازی هه یه،
چونکه منالی نیمه ته نه کو لانی هه یه، به لام کو مه لگای نه وروپی جو ره ها شتی هه یه بوق
من داله که هی، سویاس.

بهریز فائق مه حمود گولپی:
بهریز سر روزکی نهنج ووم من:

نه ساسیکی یاسایی وزانستیانه یه، له بهر نه وهی له م ته مه نه خانه کانی میشکی من دالان له (۶)
سالی یه وه نیستی عابی نه و با به تانه ده کات که پیتی ده دری، له بهر نه وه له رووی زانستیه وه
پتویست نییه، سویاس.

بهریز سر روزکی نهنج ووم من:

لیزنه ی یاسا ده لین بهم جو رهیه، (سن القبول في الدراسة الابتدائية قام السادسة من عمر،
ومدة الدراسة ۶ سنوات). واتا ماده حه وتم جو ره ده بیت (سن القبول في الدراسة الابتدائية
قام السادسة من العمر ومدة الدراسة ست سنوات).

لیره دکتور که مال تیبینیه کی هه بورو که بهرواره که هی ده سی شان بکری، نه مه گرفته کی
په ره دهیه که به رهار دیاری بکری و، له و دزاره ته سبیت ده کری.

بەریز فەرسەت تۆمەن ھەریرى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

ئىمە ناتوانىن بەروارىتكى دىيارى بىكەين بۆرۇڭى لەدايىك بۇونى مندالان، لەبەر ئەدوھى مندالەكانى ئىمە دايىكە كانيان بەروارى لە دايىك بۇونيان وادەدىتىن ئەو سالەئى ئەنفال لەدايىك بۇوه، يان ئەو سالەئى پامان كرد چۈونىنه ئىران، يان ئەو سالەئى ھەلەبجە كىيمىا باران كرا، سوپاس.

بەریز حازم ئەحەممەد مەحمود يۈسۈفى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

لە نىزامى عېراقىدا قوتابى لەتمەنى شەش سالىيەوە لە خوتىندن وەردەگىرى و، سەرتاي سالى خوتىندن لە ٩/١٥ وە دەست پىن دەكتەر، ئەو مندالەئى كە لە ٩/١٥ لە دايىك بۇوه وەردەگىرى، بەلام چوار مانگىش مۇلەت دراوه تا ٣١/١ ش لە دايىك بۇوبىي وەردەگىرى، سوپاس.

بەریز نەسرىن مەستەفا مەزھەر:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

ئىمە دەبىت ئەم بابهەن بىدەين بە دەكتۆرە كانىش بىزانىن رايان چىيە؟ چونكە ئەمانە ھەمووى رىيىك پىتىكە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:

سەبارەت بە بابهەن دىيارى كردنى تەمەنى ياساىي وەرگرتن لە قوتابخانەدا، با لىژنەي پەروەردەو لىژنەي تەندروستى كۆبۈونەوەيەك بىكەن بۆ داراشتنى بېگەيەكى تايىبەت بەم مەسىلەيەو، ھەر ئەمپۇق ئەنجامە كەشمان پىن بىدەن، بۆئەوهى بىدەين بە لىژنەي داراشتن بۆئەوهى دوا داراشتنى بۆ بىكەت.

بەریز كەممال جەلال غەربى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

پىشنىيار دەكەم وەكۈ خۆى بېتىتىدۇ، چونكە ئىمە لە جىهان وەرمان گىرتۇرۇ خۇمان نەمان كەرددووه، سوپاس.

بەریز نەسرىن مەستەفا مەزھەر:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

سەبارەت بەتمەنى قوتابى كە لەناوهندى وەردەگىرى ئەويش بادىيارى بىكەين، چونكە ھى كور جىياوازە لەگەل كچان، پىشانىش نىزامىتىك ھەبۇ بۆئەم مەبەستە، سوپاس.

بەریز هىرۇ ئىبراھىم ئەحەممەد:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

عىراق ياسايدىكى ھەيە بۆ قوتابخانەكان، بۆئۇونە لەبەغدا مندال ھەيە دەتوانى بە (٥) سالى

بچیت بۆ قوتاپخانه، بەلام لەکوردستان دەتوانى لە(٧) سالى، دەبیت قاتوونەكە يەك بیت لەعیراقدا، چونكە لەشەش سالى باشتەرەو، ئیمە بەيانى لە دایك بۇغنان نیيە، هەر ھاوولاتیيەك دەتوانى بلە بىزمان كردووھو، دەچى جارىكى تر بەيان ولاھىك دەردەكەت بەو بەروارەي کە بگۈنچىت لەگەل ئەوهى كە بچى بۆ دەوا، سوپاس.

بەرتىز گەلاۋىز عەبدولجەبار مەجياد:
بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

ياساي پىشتر يەم شىيە بۇو (يىكن دراسة في مدارس ابتدائية ملن يكمل السنة السادسة او يكملونە في كانون الأول في هذا العام)، بەلام ماوەيەك بە مانگ يارمەتى ھەيە تا ١/٣١ پىشنىار دەكەم ئەمە نەمېنىتىت، سوپاس.

بەرتىز د. كەمال عەبدولكەريم مەممەد فۇناد:
بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

منىش ھەر مەبەستم ئەوه بۇو كەوا ئەو سالە شەش تەواو بکات واتا ئەو مانگى (٩) يە كە دایان ناوه شتىيکى باشە، چونكە مانگى چۈونە قوتاپخانەيەو، ئەو سالەش درېش بىرىتەوە بلېيىن ھى ئەم سال ھى ١٩٨٦ وەرىگىرىت ھى ١٩٨٧ اوەرنەگىرىت تاكۇتاپى سال باشە، سوپاس.

بەرتىز حەسىن عەبدولكەريم بەرزنجى:
بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

تەنها با تەمەنى چۈونە قوتاپخانە دىيارى بىرىت وەن ناوهندى ئەوانى تر ھىچى دىيارى نەكىرى، چونكە يەكىن ئەگەر بىيەۋىت بخوتىنېت بۆ ئىمە رېگاى لى بىگىن، سوپاس.

بەرتىز د. ناسۇغ غەفور رەمەزان / وەزىرى پەروەردە:
بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

ئىمە دەمانەوى لەكاروانى شارستانىيەتى گەلان دوانەكەوين، ھىچ گەلىك نىيە تەمەنى خوتىدىن دىيارى بکات، لەلەتانا دەلەك دەتوانى هەتا ھەتا يە بخوتىن، چونكە دەسنيشان نەكراوه ھەتاوهكى بۆ زانكۆ و بۆ قوتاپخانە، لەبەر ئەوه باوەنەكەم دىيارى بىرىت، ئەگەر نەيتوانى بخوتىنى بۆ قوتاپخانە ئىيواران ھەيە دەتوانى لەئىواران بخوتىنى، سوپاس.

بەرتىز نەسەرين مەستەفا مەزەھەر:
بەرتىز سەرۆكى ئەنجى وومەن.

سەبارەت بە كورەوە ھەمىشە لاي ئىمە دىيارى دەكىرى، چونكە لەم روودەو تائىستا ئىمە پىشىمەرگەمان ھەيە، لەوانەيە ماوەيەكى تر ئىمە كورەكان رابكىيىشىن بۆ سەربازى و ئەو كاتە نىزامەكە بەسەر كوروكچا دەسەپى، لەبەر ئەوه دەبى قۇناغ و تەمەن جىا بىكەنەوه، ئەوانى تر ئىيواران بخوتىنى، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

ئىيىمە هەتا ئىستاكە ئەوەمان نەكىدو كە ئىيىمە دەولەتىتىكى سەربەخۆين، لەبەر ئەوە هەندى ياسا
ھەيدە ئىيىمە دەبىت رەچاوى شتى ترىش بکەين لەگەلىاندا.

بۇئەم مادەيە يەك دوو تىپىنىنى ھەيدە دەربارەت تەمەنلىقى چۈونە قوتاپخانە كە دەبىت شەش سال
تەواو بکات و، ھەروەها منىش لەگەل ئەو رايىم كە لە ھېچ شوتىنەك نىيە لە جىهاندا قوتاپى لە
تەمەنلىقى (١٨-١٩) سالى بچىت لە خوتىندى ناۋەندى بخوتىنەت. ئەمە مەسىلەيەكى
پەروردەيەو بۆ چارەسەركەرنى ئەم جۆرە باپەتانە دوو رىتىغا ھەيدە:

ئەو مادەيە وەك خۇرى بىتىتەوە دەستتەكارى نەكەين جىڭ لە دەستتەكارىيە كە كۆك بۇوىن
لەسەرەي كە ئەوپىش دىيارى كەرنى تەمەنلىقى دەست پىتىكەرنى خوتىندى سەرەتايىيە. ئەمە يەك. دوو
يان لىژنەكانى پەروردەو ياساو تەندرۇستى بە ھاوبەشى بىپارىتكى بىدەن لەو بارەيەوە.

بەریز ٥. عىزىزدىن مىستەمفارەسول:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

سەبارەت بە زۇرىيەت شەتكان لەنیزامى عىتاراقىدا وەرگىراون، كەوانە ئىيىمەش دەبىت وابلىتىن كە
گفتۇگۆى لەسەر ناكەين كە سەرەتايى (٦) سالە دواناوهندى (٦) سالە، كاتى خۇرى
دواناوهندى (٥) سال بۇو، دوايى كرا بە شەش سال، لە زۇر ولاٰتدا بەھەر قۇناغەوە (١٠) سالە
ئىيىمە ئەوەمان نەگۈرىيە، پىتشىنار دەكەم ياخىدە دەستتۇرۇ نیزامى عىتاراقى نەچىنەوە دەرەوە يان
لەسەر ئەم نیزامە بىرقىن، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

لەو مادەيەدا تەنھا ئەو تىپىنىيە ھەيدە كە دىيارى كەرنى تەمەنلىقى (٦) سالىيە، ئەوانى تر وەك
خۇرى دەمەتىتەوە.

كىن لەگەل ئەو دەقەيە تكايە دەست بەرز بکاتەوە؟.. دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين..

كىن لەكەل نىيە؟ بەزۇرىيە دەنگ پەسەند كرا.

بەریز عەدنان مەممەد نەقىش بەندىيى:

(المادة الثامنة)

١- التعليم الابتدائي عام وموحد للجميع، ويكن الأطفال من اكتساب أدوات المعرفة الأساسية
واسس الثقافة.

٢- التعليم الثانوي يتيح للناشئين اكتشاف قابلياتهم وميولهم وتنميتهما والتتوسيع في الثقافة
والتدريج في الحصول على مزيد من التخصص في ميادين المعرفة والتدريب على تطبيقاتها تأ
هيلان للحياة العلمية ومواصلة للدراسات العالمية.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

مادە ھەشت دووبىرگەيە، بىرگەيە كە چ تى بىنېيەك ھەيدە لەسەرەي ؟ نىيە؟.

کن له گهله ئەو دەقەيە تکايە دەست بەرز بکاتەوە ؟ .. دەست بەرز كرايەوە .. سوپاستان دەكەين.
کن له گهله نېيە ؟ بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا . بىرگە (٢) چ تىبىنېيەك ھەيە ؟ .

بەریز سەھەر مەممەد حسین دۆسکى:

بەریز سەھەر رۆكى ئەنجۇرمۇمن:

پېشنىيار دەكەم ئەمە زىاد بکرى (العنایة بالمتفوقين والمعجزين)، سوپاس.

بەریز سەھەر رۆكى ئەنجۇرمۇمن:

واتا (العنایة بالمتلمسين) زىاد بکرى ؟ دراسە بکرىت بە(دراسة العالية والعنایة بالمتلمسين).

بەریز حەسەن عەبدولكەريم بەرزىجى:

بەریز سەھەر رۆكى ئەنجۇرمۇمن:

سەبارەت بە (حصلول على مزيد من التخصص) لىرە متىمىزىنىش دەگىتىنەوە، سوپاس.

بەریز سەھەر رۆكى ئەنجۇرمۇمن:

(ومن مواصلة الدراسة العالية للمتفوقين) جياوازى نېيە، (متىمىز) و (متفوق).

بەریز عەدنان مەممەد نەقىشىبەندى:

بەریز سەھەر رۆكى ئەنجۇرمۇمن:

ئەگەر (العنایة بالمتفوقين) زىاد بکرىت..

بەریز شەھەر سايل نۇوبىيە ئامىن:

السىد رئيس المجلس المحترم:

ماينىسجم مع صياغە الفقرە.

بەریز سەھەر رۆكى ئەنجۇرمۇمن:

(التعليم الثانوي للناشئين واكتشاف قابليتها وتنميتها وتوسيع ثقافتها والتدرج في الحصول على
مزيد من التخصص في ميادين المعرفة والتدريب على استفادتها تأهيلاً للحياة العلمية ولمواصلة
الدراسة العالية مع الأهتمام بالمتفوقين)

کن له گهله ئەو دەقەيە تکايە دەست بەرز بکاتەوە ؟ .. دەست بەرز كرايەوە .. سوپاستان دەكەين.

کن له گهله نېيە ؟ بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

بەریز عەدنان مەممەد نەقىشىبەندى:

(المادة التاسعة)

تنشيء الوزارة من الصفوف والمدارس للمعوقين مما يكفل الرعاية وفق الأساليب العلمية
الحداثة.

بەریز سەھەر رۆكى ئەنجۇرمۇمن:

كاتى خۆى چەند جارى وقان مەسىھەلى كەم ئەندامە كان ئەم بىرگەيە بەسە .. چ تىبىنېيى يەك ھەيە
لەسەر ئەم ماددەيە ؟ .

بەریز کەمال جەلال سەریب:
بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمەن.

پرسیاریکم ھەیە دەربارەی کەم ئەندامەكان ، ئایا ئەمانە سەر بەتەندروستىن يان سەریبە وەزارەتى پەروەردەن ؟ لەوانە ھەردوولا گۈنگى بەدن بەکەم ئەندامەكان جا نازانم جەنابت رات چىيە ؟ سەریبە تەندروستى يە يان سەریبە وەزارەتى پەروەردەيە ؟.

بەریز د. حەممە نەجمە فەرەج جاف:
بەریز سەرۆک ئەنجىنەر وەمەن.

سەبارەت بە كاروبارى كۆمەللايەتى ھەيە «الاهتمام بالمعوقين» .

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمەن:

مادەكە چەسپاوه ئایا پېتىوست دەكە هيچى بۆ زىاد بىكەين ؟ .

بەریز کەمال جەلال سەریب:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمەن.

كەواتە دەبىن بلىتىن (بالتعاون مع وزارة الصحة) .. چونكە ھەندى شت ھەيە پەيوەندى بە تەندروستى وە ھەيە پەروەردە بەتەنيا بۇي نەكراوه، لەبەر ئەۋە بەھاوبىشى ھەردو لا بىت باشتىرە، سوپاس.

بەریز پەريخان مەحمود عەبدولقادر:
بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمەن.

سەبارەت بە «رعايىي الاجتماعىيە» وە كۆمەللىك بەشى ھەيە، «متخلفين وصم وبكم» ھەيە، بەلام مامۆستاكان كەدەرسىان پىتى دەلىنىدە كەسەرپەرشتىيان دەكەن، لەۋەزارەتى پەروەردەوەن، واتە ئەۋ ئامېرىو بىنايانە سەریبە وەزارەتى كاروبارى كۆمەللايەتىن، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمەن:

مامۆستاكان سەریبە وەزارەتى پەروەردەن، كەواتە هيچ گرفتىك نىيە، كىن لەگەل ئەم دەقەيە تىكايدە دەست بەرز بىاتەوە ؟ .. دەست بەرز كرايەوە .. سوپاستان دەكەين. كىن لەگەل ئىيە ؟ بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

بەریز عەدنان مەممەد نەقىش بەندىي:
(المادة العاشرة)

١- التعليم في مرحلتي الابتدائية والثانوية بأنواعه المختلفة مجاني في المدارس الرسمية وكذلك في المعاهد المراكز الرسمية المنصوص عليها في المادة الثانية عشرة من هذا القانون.

٢- التعليم في مرحلة الدراسة الابتدائية الازامي.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وەمەن:

ج تى بىنى يەك ھەيە لەسەر بىرگە يەك مادده (۱۰) ؟

بەریز سەعەدی ئەھمەد مەحەممەد:
بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

لە ئەوروپا دا خوتىندى ناوهندىش ھەر ئىلزا مىيىھ، واتا تاكۇ تەمەنەن (١٥) سالى خوتىندىن بە زۆرىيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:
لە عىيراقدا چەندە؟

بەریز كەمال جەلال غەربى:
بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

لە عىيراقدا سەرەتايى تا دووسال وابزانم ئەۋەش دەگەرەيتە و بۆسەرەتاي (تطبىقى الزامى) لە سەر ناوهندى تەكاليفى زۆرە ھەتاوەكە حۆكمەت بۆئە و پروژە يە زۆرى خەرج كردو بەتەواو يىش ئەنجامى نەبۈو، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

بېرگە (١)، كىن لەگەل ئەۋەدaiيە كە لەدەقە كە ھاتىوە؟ دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين.. كىتى لەگەل نىيىھ؟ بە تىتكىرىاي دەنگ پەسەند كرا.

بېرگە (٢)، كىن لەگەل ئەۋەدaiيە تكايىھ دەست بەرز كرايەوە؟.. دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين. كىن لەگەل نىيىھ؟ بەزۆربەي دەنگ پەسەند كرا.

ماادە (١٠) ھەمووو وەكۈخۈ كىن لەگەل ئەم دەقەدaiيە تكايىھ دەست بەرز بکاتەوە؟ سوپاستان دەكەين كىن لەگەل نىيىھ؟ بە زۆربەي دەنگ پەسەند كرا.

بەریز عەدنان مەحەممەد نەقاش بەندىي:
(المادة الحادية عشرة)

- ١- تؤسس الوزارة وتدير رياض الأطفال ملن دون سن السادسة بواسطة الأدارة المحلية..
- ٢- تنظم شؤون القبول والدراسة رياض الأطفال وتحدد اجور التي تستوفىها وللأعفاء منها ..
- ٣- تشرف الوزارة على رياض الأطفال الأهلية وفق نظام خاص.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:
ماادە (١١) بېرگە (١) چ تىبىنېيىك ھەيە؟

بەریز جەمىيل عەبدى سەندى:
بەریز سەرۆکى ئەنجىنەر وومەن:

ۋەزارەتى ناوخۆ لە خوتىندى سەرەتايى و باخچەي ساوايان ئىيزدواجىيەتى زىادەو، وەزارەتى پەروردە وەزارەتى فىئركردنە، سوپاس.

بەریزد. حەمە نەجم حەمە فەرج جاف:
بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن.

بەرای من لیتە دەبى تەمەنى باخچەی ساوايان دىارى بکەين كەوا لەشەش سالى كەمترە، سوپاس.

بەریز نەسەرین مەستەفا مەزەھەر:
بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن.

بە پىتى نىزام مەندال لە تەمەنى (٤-٥) سالى لە باخچەی ساوايان وەردەگىرى، تا كەمېتىك لەشەش سالى كەمتر، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن:
وابزانم لەزۇر ولا تاندا لە مەسىھەلى باخچەی ساوايان، شارەوانىش دەور دەبىنى.

بەریز يۈزەنادىم يۈسۈف كىنا:
بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن.

خۆت دەزانى كە (ادارە محلى) رىيڭىز تەننیان لەسەر كەرددووه، بەلام ئىئىمە وەزارەتى خۆماغان ھەيدە، سوپاس.

بەریز عەدنان مەحەممەد نەقشەندىيى:
بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن.

من روونكىردىنەوەيەكى ئىدارىم ھەيدە پەيوەندى بە ياساشەوە ھەيدە، ئەوەي بەریز جەمیل باسى كەر بابەتكە باسى پىسپۇرى نىيىھە، چۈنكە لايەننى گشتى بەرەو لا مەركەزى دەبىت، بەلام ئىدارە ئەنجۇومەن گشتى يەو، ئىدارە ناوخۇزى تىيادا نىيىھە، خۆي ئىدارە ناوخۇز لېپرسراوە لە خەرجى و بىيانكىردىن و ھەموو شتىيەكى تر. بابەتكە جىاوازى پىسپۇرى نىيىھە جۆرە لامەركەزىيەكە بۆئەن ناوخۇزىيە ئىيچائىيەكى گشتىيە لە ياساي ئىدارى وابزانم مەسىھەلەكە زۇر روونە، سوپاس.

بەریز نەسەرین مەستەفا مەزەھەر:
بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن.

سەبارەت بەقوتابخانە سەرەتايەكەن ئىش سەرەتايە ئىدارە ناوخۇن لەو رووەوە ھەر باخچەی ساوايان نىيىھە، بەلكو مووجەي مامۆستاكان و خەرجى قوتا باخانە كان و ھەرجى شتىيەك بىت ھەموو سەر بە ئىدارە ناوخۇزىيە، لە بەرئەوە ئەگەر ئەنەو جىا بىكىتەوە ئەمۇي تىيش جىا دەبىتەوە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجىز وومەن:
با جارى جىايى نەكەيندە باشتىرە. پىشىيارىتىكى واھەبى لەپەروەردە، كەواتە بىرگە (١) وەكە دەبىخەينە دەنگدانەوە. كىن لەگەل ئەو بىرگە يە تىكا يە دەست بەرز بىاتەوە؟.. سوپاستان دەكەين؟ كىن لەگەل نىيىھە؟ بە تىيەنە ئەنگ پەسەند كرا. بىرگە (٢) كىن ئى دىزە؟..

**بەریز نەسرين مەستەفا مەزھەر:
بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.**

سەبارەت بە كرتى ئوتومبىل و شتى تريش نەمابوو ئىستاكە بەمنالان بلىيىن كرى بىتن ماناى وايە
باخچەي ساوايان دادەخەين لەبەر ئەودە مەسىلەي كرتى تىا نەبىت.. سوپاس.

**بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:
مەبەستت ديارى كردى كرتى تىا نەبىت.**

**بەریز نەسرين مەستەفا مەزھەر:
بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.
بەلنى مەبەستم ئەودەيە، سوپاس.**

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

پىشنىيارىك ھەيە بۆ ھەلگىرنى كرى، كىن لەگەل ئەو پىشنىيارىدەيە؟ ..
لەپگەي (۲) (تنظيم شؤون قبول الدراسة في رياض الأطفال وتحديد الأجرور)، دەلتى ئىستاكە
نرخ ھەلگىراوه و داوا دەكەن كە ئەو دىرىھى (تحديد الاجور التي تستوفىها) نەميتىنى.

**بەریز سەعید عەملى خان عەبدى:
بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن.**

ئەوە لە دەسال پىش ئىستاوه نەماواه، سوپاس.

**بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:
دیسان جارىكى تر دەيىخەينە پىش چاوتان كە ديارى كردى كرى ھەلگىرىت لەو بېگەيە. كىن لەگەل
ئەودەيە نەميتىنەت تكايىھە دەست بەرز بىاتەوە؟ .. دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل
نېيە. بە تىيىكپاى دەنگ پەسند كرا.**

بېگە (۳) چ تىيىنەت كە ھەيە؟ نېيە؟ كەواتە دەيىخەينە دەنگداھەوە كىن لەگەل ئەودەيە بېگە (۳)
وەرىگىرى؟ .. دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل نېيە؟ بە تىيىكپاى دەنگ وەرىگىرا.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

مادده (۱۱) پاش ئەو دەستكارييە كە كردىمان، كىن لەگەل ئەو دەقەدايە تكايىھە دەست بەرز
بىاتەوە؟ .. سوپاستان دەكەين.. كىن لەگەل نېيە؟ بە تىيىكپاى دەنگ پەسند كرا.
ئىستا كاتىزمىر يەكە، ئىوارە دانىشتىنەكىمان ھەيە بۆ تەواو كردى ئەم ياسايدە، بەلام پىشنىيارىك
ھەيە دەرىبارەي بابهە تىيادى ئەندامانى پەرلەمان بۆ ئەوهەش ئىتمە كاتى خۆى داومان لە
ئەنجۇومەنى وەزىران كرد ئاگادارى وەزارەتى دارايى و ئابورى بىكەنەوە كە بېك پارە رەوانەي
حسابى ئەنجۇومەن بىكەن، كەچى هەتا ئەمپۇش رەوانەيان نەكىدووھو تەئكىدى لى بىكەنەوە
ھۆكەي چى بۇ؟، ئەگەر لەۋەزارەتى دارايى لە بارەي ئەم بابهە رۇونكىرىنەوەيە كىمان بۆھات
ئەمپۇش ئەوە پاش نىيەر ئاگادارتان دەكەينەوە كەچى يە؟.

بەریز فەنسەر تۆمەن **هەریرى:**
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

زۆرىيە زۆرى ئەندامانى ئەنجۇومنى نىشتمانى كورستان جىتكە و رېتگە يان لەھەولىرى نىيە ماۋەيدە كە كە تەنبا بەيانىان دانىشتەن ھەيە ئومىدەوارم كە ئىتواران دانىشتەن نېبىت، لەبەر ئەوهى زۆر كەس جىتكەي نىيە نازانى بچى بۆ كۆي لەبەر ئەوه تىك دەكەين ئەگەر دانىشتەنى بەيانىان درېشىش بىت زۆر ھەتا سەعات (٣٢) قەيناكە.

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

ئەپۈرادەرە لەدەرەوەي ھەولىرە لەھەر كۆتۈش بىت زۆر زۆر سەعاتىك دوور دەكەويتەوە خۇ ناچىتەوە بۆ سلىمانى ياخىدا دەھۆك و بۆز پۆزى دوود بىگەرەتەوە؟! ئىمەش ھەتا كاتشىمىز (٥) دادەنىشىن، واتا (٤) كاتشىمىزمان بەدەستەوە يە بەچوار سەعاتەكەش دەتوانى نان بخوات و پشۇو بىدات.

سەبارەت بە گىرگىرفتى شوتىن ئىمە لە ئەنجۇومنى نىشتمانى بىپارىتكىمان ھەيە بۆ چۈل كىرىنى خانووه كانى پەرلەمان، بۆ ئەندامانى ئەنجۇومنى نىشتمانى و ئەنجۇومنى وەزىران، بەلام ئەنجۇومنى وەزىران تاوه كۆئىستە ئەم بىپارە جىبەجى نەكىدوو، لەبەر ئەوه ئىمە جارىكى تر تەئكىدىيان لىت دەكەينەوە كە بەزۇوتىرين كات ئەو كېشىيەمان بۆ چارەسەر بىكەن.

بەریز حەسەن حەممىد رەحيم:
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

باشە ناڭرىتىت بەدوو كەس لىرە ژۇورىتكىمان بەدەنلى بۆ مانەوەمان؟، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

بەللى ئىستا بىرىتىكى واماڭ ھەيدۇ، ژۇورەكان چۆلە، بەلام ئىمەش توانامان نىيە پېنىدەوە جىگە لەوه ئەمانە ژۇورى ئىشىكىدىن، لەبەر ئەمانە ئەوه چارەسەرى كېشىمى ئىمە ناڭات، بۆزىيە ئەم خانووانەي كە تەرخان كراوه بۆ ئەندامانى ھەر دوو ئەنجۇومن دەبىن چۈل بىكەتىن.

بەریز فۇزىيە ئىزەدىن رەشىيد:
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

پېشىيار دەكم دانىشتەن لە بەيانىيەوە تاكو كاتشىمىز (٣) ئىتوارە بىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

لە راستىدا ئىمە كاتى خۇى بىپارىتكىمان دا كە دانىشتەكانى ئىتوارە لە نىتوان كاتشىمىز (٤-٥) بىكىتى، ئىمە ناتوانىن ھەمۇ جارتىك ئەم نىزامە بىگۈرىن ھەر جارى بە كەيىنى ئەندامىتىك بىت، ئىستا ئىمە زۆر ياسامان لەبەر دەستە كە ئامادەن و، بەم زۇوانەش وەزارەتەكانى تىرىش ياساكانىيان تەواو دەبىت و ئاراستە ئىمە دەكەن، لەبەر ئەوه ئىمە دەبىن لەم ماۋەيدە دانىشتەن زۆر بىكەين ئەگەر دەتائەوئى كۆپۈنەوە لە كاتشىمىز ٢ يان ٣ بىكەين ئىمە لارىيماڭ نىيە.

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

پیشنيار دەکەم کاتژمیتىر (۳) دانىشتىن بىكەين، سوپاس.

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

ئىمە لارىيان نىيىھە، ئىتىوھە كەيى بىيار دەدەن ئىمە لە خزمەتايىن، بەلام كاتى خۆى بە دەنگدان كاتژمیتىر (۵) پەسند كرا.

بەریز فەنسەوت تۆماھەرى:

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

پیشنيار دەکەم كە بەيانيان هەتا سەعات (۳) دانىشتىن بەردەۋام بىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

بەلام لە بەيانىيە وە تاڭو كاتژمیتىر (۳) ئىتىوارە، مەرۋەت ماندوو دەبىت و پېيوىستى بە پشۇودان دەبىت ئەمە يەك، دووھەم، كە مىشىك ماندوو بۇو حق نىيىھە ئىمە بىيار لەسەر ياسا بەدىن.

بەریز شەيىر وان ناسخ حەيدەرى:

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

ئەگەر كاتژمیتىر (۹) ئى بەيانى بىت هەتا كاتژمیتىر (۲) ئى پاش نىبەرە زۆ باشە، سوپاس.

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

ماناي وايە ئىمە دەبىت ئىتىواران دانىشتىن نەكەين، بەراسلى ئەمە ناكىرىت، چونكە ئىمە (۱۵) ياسامان لە بەردەستدايمە، پیشنىيارىتى زۆرىش ھەيە، لەبەر ئەوه ئىمە دەبىت بەردەۋام بىن لەسەر دانىشتىن، بەلام دىيارى كەنەتى كاتەكە لە دەست ئىتىوھە دايە.

بەریز د. عىزەدین مەستەفا رەسول:

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

من پیشنىyar دەکەم كە ئەمپەر سەعات چوار بىيىنەو ئەو وەختە خەلکەكەش نانىيان خواردۇوھە و نەختىيەك وابزانم بىيارەكان لە واقىع نىزىك تر دەبىت جا ئەو كاتە بىيار دەدەين لەسەر كۆبۈنەوە كانى داھاتۇومان .

بەریز شەوكەت حاجى مۇشىر:

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

پیشنىyar دەکەم كە مانگى دووھەفتە بە بەردەۋامى، واتا بەيانى دووای نىبەرەزۆكە بە بەردەۋامى كۆبۈنەوە هەبىت دوو ھەفتەش پشۇودان بىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

دوو بىيارى سەرەكىيمان ھەيەو، هەتا ئىستا ئەنجۇومەنلى وەزىران جى بە جىتى نەكەر دووھە، ئىمە دووجار تەكىدىشىمانلى كەنەتى كەنەتى بۆ چۆل بىكىرىت بۆ ئەندامانى ئەنجۇومەنلى

نیشتیمانیی و ئەنجوومەنی وەزیران، ئەمە بىيارىكە دراوە و تەواو بۇوهۇ ئاگادار كراون كە ۲۱ مانگ دوا رۆزە.

سەبارەت بە مەسەلەی يارمەتىدان، داۋامان كردووھ لە ئەنجوومەنی وەزیرانەوە مەبلەغىيىكى پارە رەوانە بىکەن بۆ ئەوەي ئىمە بتوانىن ھەندى يارمەتى ئەندامانى ئەنجوومەن بىدەين. بۆ دانىشتنى ئەمپۇز ئەگەر ھىچ پىشنىيارىكى ترىنييە، ئەوا كاتژمىر (٤) ئىسوار كۆ دەبىنەوە، بەم شىيەدە كۆپۈنەوە دووهمىش كۆتاىي هات.

پرۆتۆکۆلى دانیشتى ژماره (٢٧)

گۆبۈونەوەي سىيەم/ئىوارەي سى شەمە/ رىتكەوتى ١٩٩٢/٩/١

بەریز سەرۆکى ئەنجىزى وومىن:

لەكۆبۈونەوەي سىيەم مىشدا درىزە بە گفتۇگۆكىرىنى بەرnamە كارەكاني دانىشتى ژمارە (٢٧) دەدەين، لەكۆبۈونەوەي دووه مىشدا ئەو بۇ كە مادده يانزەمان تەواو كردو ئىستا گفتۇگۆ لەسەر مادده (١٢) دەكەين.

بەریز عەدنان محمد نەقشىندى:

المادة الثانية عشرة :

تفتح الوزارة معاهد ومراكز تدريبية دورات تجارية وزراعية وصناعية وفنية وفق متطلبات التنمية .

بەریز سەرۆکى ئەنجىزى وومىن:

ھىچ تىيىنېيەك ھەيە لەسەر مادەي (١٢)؟.

بەریز د. ناسخ غەفور رەمەزان/وزىرى پەروەردە:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزى وومىن:

من تەنها زىادكىرىتىكى بچوڭمەن، ئەگەر بخىرتە سەرى، چۈنكە ئەۋىش پىيوىسىتى بەرۈزى كىرىنەوە ھەيە، ئەو قوتاييانى كە شەشىيان تەواو كردووە لە پەيانگاڭا و كۆلىزەكان وەرنەگىراون و بۆشايدىكى زۇريان بەجى ھېشىتىوە بۆ ئەوەي ئەو بۆشايدى پى Beckerتە وە كېشىشەش نەمىزىت ئىيمە لە ئەنجۇومەننى وزىراندا بىيارىكىمان وەرگرت كە خولىتىكى تايىەتىيان بۆ بىكەينەوە وە كو بۆ ماوەي سالىيەك، لەبەر ئەو پىشىنیار دەكەم ئەم بىرگەيە (تفتح الوزارة معاهد ومراكز تدريبية وتجارية وصناعية وفنية اخرى وفق متطلبات التنمية) واتا وشەي (تربويى) زىاد بىكىت.

بۆ سالى ئايىندەش ئىيمە دەتوانىن نزىكەي (١٠٠٠) قوتابخانەي سەرەتا يى بىكەينەوە، مامۆستاي بۆ ئامادە بىكەين. ئىيمە لە ئەنجۇومەننى وزىراندا بىيارىمان داوه خولىتىكى يەك سالى بىكەينەوە، بەلام ئەو وشەيەش زىاد بىكىت ئەم كېشىشەش چارەسەر دەكىت، سوپايس.

بەریز ئىاد حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزى وومىن:

ئەو مەسەلەيە، مەسەلەيەكى ئىستىشائىيە واتا ياسايدىكى تايىەتە دەبىت وزارتى بىيار وەرىگرت بۆ ئەو سالە و رىنمايى پى دەرىكەت، سوپايس.

به پیز نه حماد تا هیر نه نق ش به ندیی:
به پیز س رؤکی نه نج ووم من

سنه بارهت به ئوانه که سالانی پیشوا دانه زراون و له مال دانیشتون له کولیزیش
و هر نه گيراون و، ئوانیش ما فیان هدیه جا نازانم که ئایا موافقهت ده کریت یان نا؟، سوپاس.

به پیز س رؤکی نه نج ووم من

ئیستا کاتی دامه زراندن نییه، جاری باسی ئەم ماددهیه ده کهین؟

به پیز ک ممال ج ملال غه رب:

به پیز س رؤکی نه نج ووم من

وابزانم پیشنياره که دکتور مهندستی له دهیه که وا ئیمددەسته فیکردن بۆ سه ره تایی ئاما ده
بکهین، چونکه بوشاییه کی زور هدیه ته نانهت هه تا ئه گهر ده چو وانیش هه بن ئه و بوشایانه پر
ناکه نه وه، سوپاس.

به پیز ئیبراھیم س عیید م حماد:

به پیز س رؤکی نه نج ووم من

ئیمە پیشنياریکان هدیه که ئایا ده چو وانی پیگه یاندنی ماموستایان بەشی
فیکردنی سه ره تایی ناکهن؟، ئه گهر بەم مەندەسته ئەم خوله ده کریته وه ئەمە شتیتیکی باشه، ئه گهر
نا من پیشنيار دەکەم ئەم خوله نه بین، سوپاس.

به پیز د ناسخ غه فور رەمەزان / وەزیری پەروەردە:

به پیز س رؤکی نه نج ووم من

مەسەلە کە ئەو نییه کە بەشی ناکات، بەلام کیشەیە کی گەورە هدیه ئیستا بوشاییک پەيدا بۇوه
ئەم بوشاییه ئیستا بەو چارە سەر دەکریت ئەمەش پیویستى بە بیرا ییکی پەرلەمان هدیه، چونکه
ئیمە ئەو بیرا ھمان داوه، بەلام پیویستى بە پەسند کردن هەدیه لە لایەن پەرلەمان نه و، لە بەر ئەو
پیشنيار دەکەم ئەو دوو و شەدیه زیاد بکریت و، ئەو داش مانای ئەو نییه ئیمە هەموو سالییک
دەیکەینه و، بەلام لە کاتی پیویستیدا دەیکەینه و، سوپاس.

به پیز د عیزەدین م استەفا رسول:

به پیز س رؤکی نه نج ووم من

مەسەلە کە زور رونە ھەتا وەکو خولى پیشمسازى و بازىگانى مەرج نییه هەموو سالییک
بکریتە و، لە بەر ئەو بۇونى لە قانۇندا ھيچ زيان نادات، بەلكو قازانچىشى هدیه، لە بەر ئەو
وابزانم ئەو هەر گفتۈگۈ ناویت، سوپاس.

به پیز س رؤکی نه نج ووم من

مەرج نییه بە بەر دەم دەورات ھەبیت، ئە گەر پیویستى بۇو دەیکەینه و، کەواتە با تە ئەھىلیە کەشى
لە گەلدا بیت بۆ ئەو ھەبیت، ناواھە بەبیت، و اتا مەرج نییه ئەو خولانە ھەمیشە بیت.

بەریز تەياد حاجى نامق مەجىید:
بەریز سەرۆکى ئەنجىوومەن.

تەھىيلىه ھەمووی دەگىتىه وە، (دەورە تأھىيلىه) تەواو دەبىت باشتە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىوومەن:
ئەوە دەرىت بە لېزىھى دارىشتن پاشان لېزىھى دايىدەرىزىتىه وە، گرنگ ئەوهىي ئىيمە مەبەستە كەم
تىبىگەين.

بەریز سەفەر مەممەد حسین دۆسکى:
بەریز سەرۆکى ئەنجىوومەن.
پېشنىار دەكەم بە دارىشىتىكى تازە بىت (للوزارە فتح دورات تدرىبىيە تأھىيلىيە عند الحاجة)،
سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىوومەن:

نوسراوه «وفقا لمتطلبات التنمية» وايزانم رونوھ، بىلام گرفته كە لەۋەدایە ئايا زىادى بىكەين، يان
نەكەين؟، كەواتە بىكەين بە دەورات (تأھلىيە فىيە).

بەریز د.ناسخ غەفور رەممەزان/ وزىرى پەروەردە:
بەریز سەرۆکى ئەنجىوومەن.
پېشنىار دەكەم بىكەت بە (تربويە تأھىيلىيە).
بەریز سەرۆکى ئەنجىوومەن:
كەواتە بۇو بە (تأھىيلىيە)

كى لەگەل ئەوهىي (تربويە) زىاد بىكەت، تىكايد دەست بەرز بىكەتەوە؟.. دەست بەرز كرايەوە..
سوپاستان دەكەين كى لەگەل ئەوه نىيە؟.. بەزۇرىيە مادەي (۱۲) پەسند كرا.
تەنها ماوه (تربويە، تأھىيلىيە) كامى رىتكەر ئەوه يان دابىتىن.

بەریز عەدنان مەممەد نەقىش بەندىسى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىوومەن.
المادة الثالثة عشرة..

لاتقل مدة العام الدراسي لمرحلة التعليم عاماً عن (٣٢) أسبوعاً عدا العطل كما لا تقل
ساعات الدراسية الأسبوعية عن (٣٠) ثلاثين ساعة ويجوز تغيير ذلك بقرار من وزير التربية
عند الأقتضاء.

بەریز سەرۆکى ئەنجىوومەن:
ھىچ تىبىننېك ھەيە لەسەر مادە (١٣).

بەریز نەھمەد تاھیر نەقشەندىيى:
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

لەسەر ئەو ماددەيە رۇونكىرىنى دەيە كى زىاترم نوسىيۇوه (يىكون عدد حڪىم المعلم في الدراسة الابتدائية) ٢٤ (حصة، و ٢٢) حصة في المدارس المتوسطة، و (٢٠) حصة في المدارس الأعدادية).

واتا دىيارى كراوه، بەپىي موحاذەرات بەرونكىرىنى دەرساوه نوسراوه (٣٢) وانه بەس، سوپاس.
بەریز د. فائق محمد گولپى:
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

من پېشىيار دەكەم لە وزىر و وزارەتدا دابىرىت بۇ (يىجوز تغىير ذلك بقرار من وزارة التربية)، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن:

ھىچ جىاوازىيەك نىيە لە نىتوان (وزير) و (وزارەت)، لەبەر ئەوهى وزير نويىنەرايەتى وزارەت دەكەت، ئەوه گرفتىكى تەكىنikiيە، دەبىت تەفاسىيل لە پىرەوى ناوخۆى وزارەتدا پاشان دىيارى بىكىت.

بەریز عومەر عەلەنلى حىسىن:
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

وانه لە قوتابخانە كاندا بە كاتىمىر ناگوتىرىتەوە، چۈنكە قوتابخانە كان دوو دەۋامىيان ھەيە، سوپاس.

بەریز كەمال جەلال غەریب:
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

شتىكى ئاسايىيە ژمارەي وانەكان بىكىت بە (٣٠)، لەبەر ئەوهى ئىستا لەبەر كەمى بىنايىھەندى قوتابخانە سىن دەۋامىيان ھەيە لە رۆزىكىدا، سوپاس.

بەریز عومەر عەلەنلى حىسىن:
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

پرسىyar دەكەم ئايا (٣٠) كاتىمىر وانە دەتىرىتەمۇھ ؟، سوپاس.

بەریز كەمال جەلال غەریب:
بەریز سەرۆکى نەنجە وومەن.

بۇ وەلام دانوهى ئەو پرسىyar، ئەو نىزامىي ئowan دايىدەنئىن لەسەر حسابىي ھەندى وانە تىرە، سوپاس.

بەریز عەفان عوسمان نەقشبەندی: **بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمنەن.**

سەبارەت ئەو وانانەی کە بۆ قوتاپخانە کان دانراوە بۆ ئاگادارى (٣٣) وانەيە، نەك (٣٠) وانە دەوتىتەوە لە دەۋامى سىيانى و، لە دەۋامى دووانى ٣٠ وانە دەوتىتەوە، لە بەر ئەوە ئەمە جىتى خۆبەتى (٣٠) وانە تەواوە، بەلام لە ھەندى شوتىندا بەنىسىبەت مامۆستاي سەرەتايى (٢٦) و مامۆستاي ناوهندى (٢٤) وانەيە، بەلام ئەمە ئىستا دەوتىتەوە (٣٠) وانەيە ئىستا ھەموو ھۆبىيەك لە ھەفتەيەكدا (٣٢) وانەي ھەيە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمنەن:

ئەمە دەچەسپىت و، ئەگەر ھاتتو وەزارەتى پەروەردە زانى كەممە يازۇرە ئەو كاتە با پېشىيار بىكەن ياساكە ھەموارىكىتەوە.

بەریز عەفان عوسمان نەقشبەندی:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمنەن. لە عىيراق گشتى وايە، سوپاس.

بەریز د. عىزىزدىن مىستەفا رەسول:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمنەن.

ئەمە شتىيىكى جىهانىيە ناتوانىن دەسكارى بىكەين، يان لە قوتاپخانەيەك لە وانەي سى يەممە دەست بەرۇنۇ دەبىت وەكۈ خۆى دابىرىت،

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمنەن:

ئەمە دەچەسپىت، ئەگەر شتىيىك پىتۈمىستى بە گۇرۇنكارى ھەبى ئەمە دەچەسپىت بىكىن لەلايەن وەزارەتەوە، ئىستا مادە (١٣) دەخەينە دەنگدانەوە. كىن لەگەل ئەو دەقەيە تكايى دەست بەرۇنۇ دەبىت وەكۈ خۆى دابىرىت، دەنگ پەسەند كرا.

بەریز عەذنان مەحەممەد نەقشبەندى:

المادة الرابعة عشرة :

- ١- تقرر المناهج وخطط الدراسة وشروط القبول والأدارة والأنضباط والأمتحانات والشهادات لأنواع التعليم بمرحلتيه المنصوص عليهما في هذا القانون، بنظم خاصة تعد الوزارة لوايحتها.
- ٢-للوزارة ان تجري تجارب في بعض المدارس تتناول تظيماتها ومناهجها ووسائل تعليمها واساليب امتحاناتها للأستفادة من النتائج المستحصلة وتعيمتها ..

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمنەن:

مادده (١٤) دوو بىرگەيە، بىرگەيە يەكەم ھىچ تېبىنى يەك ھەيە لە سەرى؟ نىيە؟ كەواتە دەيىخەينە دەنگدانەوە.. كىن لەگەل بىرگە (١) دايە تكايى دەست بەرۇنۇ دەبىت وەكۈ خۆى دابىرىت، دەست

به رزکرایه وه .. سویاستان ده کهین .. کن له گهله نییه ؟ .. به زوریهی دهنگ په سهند کرا.
برگهی (۲) کهس تیبینی ههیه له سهربی ؟.

به ریز حازم نه محمد مه حمود یوسفی:

به ریز سه رؤکی نهنج و مهمن.

دهلهی «تقرر مناهج قبول الدراسة» مه بهستی کییه ؟.

به ریز سه رؤکی نهنج و مهمن:

ببوره برگهی يه ک تهواو بوب.

برگهی (۲) دهخهینه دنگدانه وه . کن له گهله برگه (۲) ه، تکایه دهست به رز بکاته وه ؟ .. دهست
به رز کرایه وه .. سویاستان ده کهین .. کن له گهله نییه ؟ به تیکرای دهنگ په سهند کرا.

ماهه (۱۴) کن له گهله تکایه دهست به رز بکاته وه ؟ .. دهست به رز کرایه وه .. سویاستان ده کهین
کن له گهله نییه ؟ .. به تیکرای دهنگ په سهند کرا.

به ریز عه دنان محمد نه قش بهندی:

به ریز سه رؤکی نهنج و مهمن.

المادة الخامسة عشرة :

۱- يشترط في من يعين للتدريس بالمدارس الابتدائية ان يكون معدا اعدادا تربوييا لهذا الغرض.

۲- يشترط في من يعين للتدريس في المدارس المتوسطة والأعدادية ان يكون متخرجا في احدى الكليات على ان يكون متخصصا في احدى ميادين الدراسة الثانوية ومعدا اعدادا تربوييا لهذا الغرض.

به ریز سه رؤکی نهنج و مهمن:

ماهه (۱۵) برگه (۱) هیچ تیبینی ک ههیه له سهربی ؟ .

به ریز عه بدلثاق محمد رشید زنگنه:

به ریز سه رؤکی نهنج و مهمن.

سه بارهت به برگهی يه که، پیتویسته بو فیفرکدنی سه رهتاوی ماموستاکان ده چووی په یانگی
ماموستایان بن، چونکه له سه رهتاوی فیفریونی مندالان ده بیت باشترين ماموستا هه بیت، سویاس.

به ریز یونادم یوسف کنا:

به ریز سه رؤکی نهنج و مهمن.

سه بارهت به زمانی ئاشوری ئیمه کیشیه کمان ههیه، چونکه ماموستایان نییه و، ئایا ئهم
کیشیه چون چاره سه ر ده کریت ؟.

به پیز سه فهر محمد حسین دو سکی:
به پیز سه روزگی نهنج و میان.

وابزانم له پیشدا بهم شیوه‌یه بورو(یشتشرط ان یکون خریج دور المعلمین او المعلمات او معاهد المعلمات) پاشان بورو به (ان یکون معا اعدادا تربویا)، سوپاس.

به پیز سیروان محمد نهورولی:
به پیز سه روزگی نهنج و میان:

وشه‌ی (تدریس) بتو درچووی کولیزه‌کان هاتووه پیویسته شتیک بگوتریت که له گهله سه ره‌تایی بگونجیت، سوپاس.

به پیز کمال جهال غیریب:
به پیز سه روزگی نهنج و میان.

که دله‌ی (اعدادا تربویا) ئوه ته‌ئکیدی له سه‌ر ئوه کرد ووه درچووی (دار المعلمین) و (معهدی المعلمین) ده‌گریته‌وه، هه‌روه‌ها درچووی ئاما‌ده‌یی ده‌گریته‌وه که دهور ده‌بینین له به‌ر بوشای جاری واهه‌یه درچووی ئاما‌ده‌یی خولیکیان بتو ماوه‌ی سالیک بتو ده‌که‌نه‌وه ده‌بن به ماموستا.

سه‌باره‌ت به زمانی ئاشوریش ئمه گرفتیکه، چونکه ئیمه ماموستای پسپورمان نیبیه بتوه‌وه زمانی ئاشوری بلینه‌وه، ته‌نیا ریگه ئوه‌یه ئیمه به ماموستای (محاضر) ئوه گرفته چاره‌سه‌ر بکه‌ین، سوپاس.

به پیز حمه‌من عهدولکه‌ریم به رزغی:
به پیز سه روزگی نهنج و میان.

وابزانم ماموستا که مال هه‌مووی روون کرد ووه، به‌لام سه‌باره‌ت به پیش‌نیاره‌که‌ی کاک یونادم که يه‌کن زمان بزانی يه‌کسه‌ر به ماموستادا به‌زرن، ئوهه ئه‌گهه له‌یاسا دابنیت ده‌بینه‌وه هله‌یه‌کی یاسایی مانا‌ی وايه هه‌ر بهم شیوه‌یه ده‌روات، به‌لام وه‌کو (محاضر) ئیمه ده‌توانین سوودیان لئ و در‌گرین، سوپاس.

به پیز نمرین مستوفا مه‌زه‌ر:
به پیز سه روزگی نهنج و میان.

پیش‌نیار ده‌که‌م برگه‌که بهم شیوه‌یه بیت (یشتشرط فی من یعنی فی التعليم) له‌باتی (التدریس) المعلم یعلم والمدرس یدرس)، سوپاس.

به پیز محمد سعید یه‌عقیبی:
به پیز سه روزگی نهنج و میان.

سه‌باره‌ت ئه‌و پیت‌نase‌یه که تییدایه ده‌بیت زاراوه‌ی (اعدادی تربوی) روون بکریته‌وه له یاساکه‌دا تابزانین مه‌بسته‌یه چییه له زاراوه‌ی (اعدادی تربوی)؟، چونکه دیاری نه‌کراوه مه‌بسته‌که‌ی چییه؟.

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەمەن:

ئىستا مادىكە دەخىنە دەنگدانەوە.

بىرگە (١) كىيى لەگەل تكايىد دەست بەرز بكتەوە ؟ دەست بەرز كرايەوە .. سوپاستان دەكەين .. كىيى لەگەل نىيې ؟ .. بە زۆرىيە دەنگ وەرگىرا.

بىرگە (٢) هىچ تىبىننېك ھەدە ئەسەرى ؟ نىيې كەواتە دەيىخىنە دەنگدانەوە . كىيى لەگەل بىرگە (٢) دەتكاپىد دەست بەرز كرايەوە ؟ .. دەست بەرز كرايەوە .. سوپاستان دەكەين .. كىيى لەگەل نىيې ؟ .. بە زۆرىيە دەنگ پەسەند كرا . مادە (١٥) كىيى لەگەل ئەمۇدا يە كە وە كە خۆى بېتىتەوە تكايىد دەست بەرز بكتەوە ؟ .. سوپاستان دەكەين .. كىيى لەگەل ئەمۇدا نىيې ؟ بە زۆرىيە دەنگ پەسەند كرا .

عەدنان مەحەممەد نەقش بەندىسى:

المادة السادسة عشرة :

١- تتولى وزارة التربية تدريب العاملين في التعليم ووضع الخطط والبرامج الالزمة بالتعاون مع الجهات المختصة ..

٢- للوزارة اقامة دورات ادارية وفنية ومهنية لمنتسبيها حسب الحاجة .

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەمەن:

مادده (١٦) هەندى تىبىنى لەسەر بىرگە (٢) ھەدە، «للوزارة اقامة دورات تدريبية وفنية والمهنية لمنتسبيها حسب الحاجة» ئەمە لەمادە (١٣)، باس كرا، ئاييا هىچ تىبىننېكى تر ھەدە لەسەر مادە (١٦) ؟.

بەریز سەرۆکی ئەنجىنەمەن:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

پىشىيار دەكم ئىدارىش زىياد بىرىت واتا بىيت بە (للوزارة فتح دورات تدريبية ادارية فنية والمهنية في الوزارة) لەبەر ئەمۇدى وەزارەت پىيوىستى بە ئىدارەش ھەدە، سوپاس.

بەریز كەمال جەلال غەربى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

وابانم جىياوازىيان ھەدە يەكىكىيان وەزارەتى پەروەردە خولى ئىدارى بۆ كارمەندانى خۆى دەكتەوە، بەلام ئەمۇدى تر خولى مامۇستايانە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىنەمەن:

وشە ئىدارى اش زىياد دەكىرىت لە پىش (فنىيە)، ئىستا مادە (١٦) پاش ئەمۇدى ئەمۇ دەشەيمان بۆ زىياد كرد ئاييا هىچ تىبىنى يەكى تر نىيې ؟ نىيې . كەواتە دەيىخىنە دەنگدانەوە .

كىيى لەگەل مادە (١٦) يە تكايىد دەست بەرز بكتەوە ؟ .. دەست بەرز كرايەوە .. سوپاستان دەكەين .. كىيى لەگەل نىيې ؟ .. كەواتە بەزۆرىيە دەنگ پەسەند كرا .

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەنديي:

المادة السابعة عشرة :

يعتمد تحويل المشمول بهذا القانون على التخصيصات الواردة ضمن الميزانية العامة للأقاليم .

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

ماده (١٧) ج تىپىنېيەك ھەئىھ لەسەرى ؟ نىيە. ئىستا دەي�ەينە دەنگدانەوە.

كىتى لەگەل ئەم مادىيە يە تكايە دەست بەرز بىكەتھوە ؟ .. دەست بەرز كرايەوە .. سوپاسitan
دەكەين .. كىتى لەگەل نىيە ؟ بە زۇرىھى دەنگ پەسەند .

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەنديي:

المادة الثامنة عشرة :

لا تؤسس أو تقام مدرسة أهلية أو أجنبية أو روضة للأطفال إلا بأجازة خطية وفق الشروط التي تصفها الوزارة وعند تجديد أجازة المدرسية يراعى توافر الشروط المنصوص عليها في الأنظمة والتعليمات التي تصدرها الوزارة بهذا الشأن .

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن .

ماده (١٨) ھىچ تىپىنېيەك ھەئىھ لەسەرى ؟ نىيە. دەي�ەينە دەنگدانەوە .

ماده (١٨) كىتى لەگەل تكايە دەست بەرز بىكەتھوە ؟ .. دەست بەرز كرايەوە .. سوپاسitan
دەكەين .. كىتى لەگەل نىيە ؟ .. بە زۇرىھى دەنگ پەسەند .

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەنديي:

المادة التاسعة عشرة :

تحدد بنظام خاص تضمه الوزارة مناهج وخطط الدراسة وشروط القبول والأدارة والعمل
الأنظباط والأمتحانات في المدارس الأهلية والأجنبية والأسراف الفني عليها .

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

ماده (١٩) كەسى تىپىنى نىيە لەسەرى ؟ نىيە .

ماده (١٩) كىتى لەگەل تكايە دەست بەرز بىكەتھوە ؟ .. دەست بەرز كرايەوە .. سوپاسitan
دەكەين .. كىتى لەگەل نىيە ؟ بە زۇرىھى دەنگ پەسەند كرا .

بەریز ئىبراھىم سەعىد مەممەد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزەمەن:

سەبارەت بە (تشكيلات)، خۇرى خوتىندىن لە بادىنان بە زمانى عەربىسييە، ئەگەر قوتا�انىيەك لە قۇناغى دواناودنى خوتىندىيان بىيىتە كوردى گرفت دروست دەبىت، لەبەر ئەمە پېشىنیار دەكەم كە لە قۇناغى يەكەمەوە خوتىندى كوردى دەستنىشان بىكرى تاكو دوايى لەسەرى بىرقن، سوپاس .

بەریز د. عیزدین مسٹەفَا رسول:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن.

وەزارەت خۆی پلانىكى بۆ دادەنیت لەوانە يە بگاتە سالىيک بۆئەوە لەوانە يە بەكەمتر يَا زۇرتى
ئەوە وەزارەت بەپىتى تواناي خۆى دەيکات، سوپاس.

بەریز عەدنان مەممەد نەقشەندى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن.

ئەگەر مادە (۱۹) بخوتىنەوە وابزانم لە ياساکىدا بە رۇونى ھاتووه.
المادة العشرون : تشكيلات الوزارة تتالف الوزارة :

۱- تشكيلات مركز الوزارة.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:
چ تېبىنېيەك ھەيە لەسەر مادە (۲۰) ؟

بەریز ئەممەد تاھیر نەقشەندى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن.

پېشنىار دەكەم لە جىاتى (مركز الوزارة) بىكىتىنەوە (ديوان الوزارة)، سوپاس.
بەریز د. ناسخ غەفور رەمەزان / وزىرى پەروەردە:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن.

وشەي مەركەز ساناترە لە دىوان . دىوان يەك بەریوە بە رايەتى دەگرىتىنەوە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:
بايزانىن وەزارەتكانى تىريش چۈنە؟ .

بەریز د. رۇزى نورى شاۋەيس / جىتىگىرى سەرۆك و وزىران:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن.

لەناوخۇدا ھىشتا ھىچيان نىيەو، لە بەرئەوە پەستگىرى رايەكەي د. ناسخ دەكەم (مركز) وەكىو
خۆى بىتىنەتىنەوە، سوپاس.

بەریز يونس مەممەد سەلیم رۇزىبىيانى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن.

لە پېرۆزىدى وەزارەتى پېشىمەرگەدا (ديوان) ھاتووه.

بەریز نازاد فەتاح رەشيد:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن.

پېشنىار دەكەم وشەي (مركز) ھەلبىگىرىت، تەنبا (تشكيلات الوزارة) بىتىنى، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

لە مادە (۱) دا تەنها (ديوان الوزارة) دانراوه، بەلام لېرەدا كراوه بە مەركەز.

بەریز نەسرين مەستەفَا مەزھەر:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.

بىكىي بە(تشكىلات وزارەت)، مركزو دىوان نەميئى، سوپاس.
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.
بەریز د. ناسخ غەفور رەمەزان/وزىرى پەروەردە:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.

لە ماددە (٢١) خالى (٣) دىوان وزارەتە يە، سوپاس.

بەریز شەيروان ناسخ حەيدەرى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.

پشتگىرى رايەكەي د. ناسخ دەكەم، لە بەر ئەوهى مەركەز فراوانتە لە دىوان و، دىوان بەشىكە لە مەركەز، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن:

بەلىنى ئىستا روونە تەشكىلاتى مەركەز لە گەل دىوانا. كى لە گەل ماددە (٢٠) ئەتكايىھ دەست بەر ز بکاتنۇھ ؟.. سوپاستان دەكەين .. كېيى لە گەل نىيە ؟.. بەتىكىرى دەنگ پەسەند كرا.

بەریز عەدنان مەحەممەد نەقىش بەندى:

المادة الحادية والعشرون :

ت تكون تشكيلات وزارەت من :

- ١- مكتب الوزير.
- ٢- مكتب وكيل الوزير.
- ٣- دىوان وزارەت.
- ٤- مكتب العلاقات الثقافية.
- ٥- المديرية العامة للشؤون الأدارية والمالية.
- ٦- المديرية العامة للتعليم.
- ٧- المديرية العامة للتقويم والأمتحانات.
- ٨- المديرية العامة للتخطيط والمناهج.
- ٩- مديرية مطبعة وزارة التربية للأقلئيم.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن:

ئەمە تەشكىلاتى مەركەزى وزارەتكەيەو، روونە ئەگەر زىادەيەك ھەيە يان تىبىينىيەك ھەيە لە سەرى، فەرمۇون ؟.

بەریز د. عىزەدىن مەستەفَا رەسول:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمۇمەن.

لە بەشى حەوتەمدا، لە بەر ئەوهى هيستا وزارەتى خۇينىدىنى بالامان نىيە تازەش (تعادل شهادە)

دانراوه، ته‌نگ و چله‌مهی ناوه‌ندیان زوره ده‌بی و دزاره‌تی په‌روه‌رده خویان له‌بهشی (المدیرية العامة للتقديم والأمتحانات وتعادل الشهادات) لیژنه‌ی (تعادل الشهادة) بوشه‌هادهی ناوه‌ندی و ئاماده‌ی دابنین به‌تاپه‌تی بوئه‌وانه‌ی که له‌ئیراندا خوتندویانه، سویاس.

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

سەبارەت به ئىيىمە وابزانم براادران پېشنىياريان كردووه کە بەریوه‌بەرايەتىيەكى گشتى ھەبىت بۇفيئرکىرنى زمانى كەمەنەتەوپىيەكان، سەرىيەرشتى بکات لەسەر خوتىندى زمانى ئاشۇورى و تۈركمانى، سویاس.

بەریز سەرۆکی نەنجەوەمەن:

شىتىكى واپېشنىيار كراوه.

بەریز كەمال جەلال غەربى:

بەریز سەرۆکى نەنجەوەمەن.

ئىيىمە ليئە وامان پېشنىيار كردووه (استحداث المدیرية العامة للأقليات القومية لشؤون التعليم)، سویاس.

بەریز د. ناسخ غەفور رەمەزان/ۋەزىرى پەروه‌رده:

بەریز سەرۆکى نەنجەوەمەن.

ھەتا ئەگەر ئەو بەریوه‌بەرايەتىيەش بىكىتتەوە پېتىوست ناکات بىكىتتە بەریوه‌بەرايەتىيەش گشتى، بىلکو بەریوه‌بەرايەتىيەك بىيت ئەو بەریوه‌بەرايەتىيەش لە زمنى خوتىندى گشتى بىت، چونكە بەریوه‌بەرايەتىيەكمان دەۋىت (مدیرىيە تعلیم عام) پېتىوستە لە زمنى ئەو بەریوه‌بەرايەتىيەتى بىت نەك بەریوه‌بەرايەتىيەكى تايىەتى بۆ بىكەينەوە، سویاس.

بەریز عەمەر عەملى حىسىتىن:

بەریز سەرۆکى نەنجەوەمەن.

پېشنىيار دەكەم بەریوه‌بەرايەتىيەك بۆ(مکاحىدى امىيە) ھەبىن جا ئەوە نازانم دەبىتتە بەشىك لە(مدیرىيە تعلیم عامە)، ياخود بەریوه‌بەرايەتىيەكى تايىەتى خۆى دەبىت؟، سویاس.

بەریز د. ناسخ غەفور رەمەزان/ۋەزىرى پەروه‌رده:

بەریز سەرۆکى نەنجەوەمەن.

ئەگەر روخسەت ھەبىت با ئەو بەریوه‌بەرايەتىيەنە بخۇيىنمەوە، تاوه‌كۈئەندا مانى بەریز بزاڭن(مدیرىيە تعلیم عامە) چى دەگىتتەوە؟، (مدیرىيە تعلیم عامە) لەلائى ئىيىمە (تعلیم ابتدائي، روضة الأطفال ومحو الأمية) و ھەروهە (مدیرىيە تعلیم الثانوي ، مدیرىيە تعلیم مهني، مدیرىيە المعاهد، مدیرىيە تربية رياضية، مدیرىيە النشاط المدرسي ، مدیرىيە وسائل التعليم والمخابرations وهدايا المدرسية، مدیرىيە اشراف التربوي)، ئەمانە ھەممۇى لە زمنى (مدیرىيە تعلیم عامە) دەبن، سویاس.

بەریز نیبراهیم سەعید مەحمد:
بەریز سەرۆکى نەنجى وومەن:

ئىيىمە ناپىن چاولە وەزارەتى پەروەردەي عىراقى بىرىن، لەبەر نالەبارى بارى ئابورى كوردستان،
لەبەر ئەمە پېشنىيار دەكەم زەمارەدە بەرىۋەبەرایەتىيەكان كەم بىرىتەوە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجى وومەن:
بۇ غۇونە هەردوو بىرگە (٨) بىرىتىن بەيەك و، بىرگە (٩) شەللىكىرى ئەگەر بىرى.

بەریز عەدنان مەحمەد نەقىش بەندىي:
بەریز سەرۆکى نەنجى وومەن:

پېشنىيار دەكەم بەریز وەزىرى پەروەردە لەگەل لىرۇنە پەروەردەي پەزىلەمان سەبارەت ئەم بايدە ج
پېشنىيارىكىيان ھەيە با ئامادەي بىكەن و، بىيدەن بە ئىيىمە، تاواھى كەم بەندىي ياسايدا
بىخەينە چوارچىتىيەكى ياساىيى، سوپاس.

بەریز نەسرين مەستەفا مەزەدر:
بەریز سەرۆکى نەنجى وومەن:

سەبارەت ئەم بەرىۋەبەرایەتەنەوە، (بەرىۋەبەرایەتى فىتكەرنى سەرتايى و ناوەندى)، ئەم كەسى
كە دەبىت بە بەرىۋەبەر دەبىت مەۋەتلىكى پىپۇر بىت، لەبەر ئەمە ھەرمانبەرىك ناتوانىت
بەم ئىشۈكەرانە ھەلبىتىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجى وومەن:

راستە، بەلام ئەگەر قىمان بەرىۋەبەرایەتى گشتى دەبىت سىن چوار بەرىۋەبەرى گشتى تىرىش
لەخوارەوە ھەبىت، بەلام ئەگەر دووسىن يەكمان كرد بە بەرىۋەبەرایەتى گشتى ئەم بەرىۋەبەرە
گشتىيە بچوکەكانىش بىز دەبن لەوناوه شت شت رادەكىشى.

بەریز نەسرين مەستەفا مەزەدر:
بەریز سەرۆکى نەنجى وومەن:

من نالىيم (مدىر عام) دەلىم بەرىۋەبەرىك، ئەگەر بەرىۋەبەرى گشتى بىت جىاوازى چىيە؟
ئەويش مۇوچە وەردەگىرت و، ئەم شوتىنانەش ھەر دەبىن لىپرسراوەتىكى بۇ دابىرىت، سوپاس.

بەریز نەحەممەد تاھىر نەقىش بەندىي:
بەریز سەرۆکى نەنجى وومەن:

پېيوىستە (المدىرييە العامە لاعداد وتدریب المعلمین والمدرسين) زىياد بىرىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى نەنجى وومەن:
واتا ئەمە زىياد بىكەين، لەكتىيەكدا پېيوىستە ئىيە داواى كەم كەردنەوە بىكەن.

بەریز سەرۆکی ئەنجۇمەن:

سەبارەت بە بەریوھەرایەتىيەكى گشتى كە باست كرد ئىستا چوار پارىزگايە هەر پارىزگائى دەبىت ھۆيەي ئىدارەي خۆي ھەبىت و، فيئرەتلىنى سەريانى دەبىت ئەم سىن چوارە سەرەيد (مدىرىيە ئامە) بىت، سوپاس.

بەریز د. ناسع غەفور رەھىزان/ وزىرى پەروەردە:

سەبارەت بەریوھەرایەتىيەكى گشتىيەكان، لە ھەرچوار پارىزگادا دەبىت ھەبىت، چونكە زەرۇورىيە، بەلام لېشنى ياسايى ئەنجۇومەنلىنى وەزىران ھېشتا كەمى كەردىتەوە. دەریارەدە بەریوھەرایەتىيە گشتىيەكانيش لەمە زىاتر كەم ناكىرىتتەوە، بە قەناعەتى منىش ئەو بەریوھەرایەتىيەكان لە زەمنى (المديرييە ئامە للشۇون الإدارييە والمالييە) دەبىت لە بىرگەي (د) و لە زەمنى بەریوھەرایەتىيە گشتى بىت لەبەرئەوهى (مدىرىيە تىتىع الوزارة).

سەبارەت بە نۇرسىنگەكانيش دەبىت نۇرسىنگەي پەيوەندىيەكانى رۆشنېيرى ھەبى، ئەوەمان لە نىزامدا رۇونكەردىتەوە، ئەگەر دەشتانەوى بىتتەن دەخوپىنەمەوە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

ئىستا ماوەتەوە ئەو پېشىنارە كە بىرگەكانى (٨-٧) بىكىتىن بەيەك بەریوھەرایەتى، سوپاس.

بەریز ئەيدا حاجى نامق مەجىيد:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

ھىچيان پەيوەندىيان بە يەكەوە نىسييە، ھەرىيەكەي لە بوارىتكە، سوپاس.

بەریز مەممەد سەعید ئەحمد يەعقولى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

مەرج نىسييە ئەو بەریوھەرایەتىيەكان لە ئاستى بەریوھەرایەتى گشتى بىن، دەتوانرىتت بىكىت بە بەریوھەرایەتى، يان بەش، يان ھۆيە، بەم شىپوھەش مىلاكاتى كەم دەكىرىتتەوە، ھەروەھا ئەو شتانە كە ئەوان مەبەستىيەنەمۇرى جىتىيە جى دەبىت.

سەبارەت بە مەسىلەي بەشە ناوخۆيەكان پېشىنار دەكەم ئەمەش بەریوھەرایەتى بۆ بىكىرىتەوە، چونكە ئىمە زۆر قوتابى ھەۋارىمان ھەيە كە لەزانكىزدا دەوام دەكەن و لەشۈنى دۈورەوە ھاتۇن، سوپاس.

بەریز كەمال جەلال غەربى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمەن:

(مدىرىيە ئانويەكان واقسامى داخلى) سەرەيد بەریوھەرایەتىيە ناوهندىيەكانن و فەرمانبەرىكىش بۆ بەشى ناوخۆ ھەيە، ئەگەر دەتانەوى بەریوھەرایەتىيەكى بۆ بىكەينەوە ئەوا تىكەللى دەكەين لە گەل (شۇون ادرايى و مالى)، سوپاس.

بەریز عەدنان مەحمدە نەقشبەندی:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

ئەو پېشىيارەت ئىتمە گۈوتىان بەریز وەزىرى پەروەردە لەگەل لىژنەتى پەروەردە ئەوەمان بەدەنى، يان بەرای ئىتمە (٣-٤-٥) بىكىت بەيەك بەریۋەتلىكى (دیوان وزارە مكتب علاقە) وايە، (عامە لشۇن ئادارە و مالائىھ)، ئەوە پېشىيارى بەریز وەزىرى پەروەردە دەبىت بەيەك بىرگە وەكو يەك بىكىت يان نىبو بەو شىۋەتلىكى كەمان بەدەنى، سوپايس.

بەریز حەممىد سەلیم مىران:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

بەرای من (مدیرىتى الشۇن ئادارىيە و مالائىھ) بىبەستىت بە بەریۋەتلىكى تىپەكانى سەر بە دیوانى وەزارەت، سوپايس.

بەریز كەممەت جەلال ئەمەرىب:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

بەرای من كۆپۈونەوەيەك بىكەين كورتىشى دەكەين و دايىدەر ئىشىنەوە، سوپايس.
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:

ئەمپۇر كۆپۈونەوەيەك دەكەين، لەگەل وەزىرى پەروەردە لىژنەتى پەروەردە سەرۆكى تى بۆ ئەمەدە ئەو دارشتىنە بىكەين.

بەریز عەدنان مەحمدە نەقشبەندی:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن.

المادة الثانية والعشرون :

- ١- يحدد بنظام الهيكل الأداري لمركز الوزارة وتشكيلاتها ..
- ٢- للوزير او من يخوله تشكيل لجان مؤقتة لتنفيذ مهام محددة.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇرمەن:

ماددهى (٢٢) تكايىە هىچ تىببىنەيەك هەيدە لەسەرى ؟ نىيە ؟ . كەواتە دەيىخىنە دەنگدانەوە.

مادە (٢٢) بىرگە (١) كىيى لەگەلە تكايىە دەست بەرز بىكاتمۇدە ؟ .. سوپاستان دەكەين .. كىيى لەگەل نىيە ؟ .. بە زۆرىيە دەنگ پەسەند كرا.

بىرگە (٢) ئەگەر تىببىنەيەك نىيە لەسەرى دەيىخىنە دەنگدانەوە.
كىيى لەگەل نىيە ؟ بە زۆرىيە دەنگ وەرگىرا،

مادە (٢٢) ھەمووى پىكىمۇدە، كىيى لەگەلە تكايىە دەست بەرز بىكاتمۇدە ؟ .. دەست بەرز كرایەوە .. سوپاستان دەكەين .. كىيى لەگەل نىيە ؟ .. بە زۆرىيە دەنگ بىيارى لەسەردرَا.

بەریز عەدنان مەحمدە نەقشبەندیی:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن.

المادة الثالثة والعشرون :

للىوزير ان يخول بعضاً من صلاحياته لوكيل الوزارة أو الرئيس الدوائر الرئيسية في الوزارة.
بەریز د. ناسخ غەفور رەمەزان / وزیرى پەروەردە:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن.

يەك تىبىنى بچوڭمەن ھەمە، ئەگەر لە ياساکە (عدا صلاحياتە الشخصيە اوغير قابله للتحويل)
زىاد بكرى واتا بە ياسا بۆي ديارى دەكىرىت، چونكە ھەندى جار گرفت دروستى دەكات و، دوا
راش بقىئىدە، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن:

ئەدوه روونە (للىوزير ان يخول) زۇرى لىنى ناكىرى، وزیر ئازادە دەتوانى دەسىلاتى خۇنى نەدات
بەكەس. ئىستا دەيىخەينە دەنگدانەوە.

كىيى لەگەل ئەم دەقەيدە تكايىد دەست بەرز بکاتمۇدە؟.. دەست بەرز كرايمۇدە.. سوپاستان دەكەين..
كىيى لەگەل نىيە؟ بە تىكىرای دەنگ پەسەند كرا.

بەریز عەدنان مەحمدە نەقشبەندیی:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن.

المادة الرابعة والعشرون :

يعتبر هذا القانون نافذا من تاريخ تصديقه واصداره من قبل المجلس الوطني الكوردىستانى.
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن:

ئايا هېچ تىبىننەيەك ھەدە لەسەر ماددەي (٢٤)؟.

بەریز حازم ئەحمدە مەحمود يوسفى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن.

ئەم ماددەيە بىيىتە (ينفذ القانون من تاريخ نشره في الجريدة الرسمية)، سوپاس.
بەریز حەسەن عەبدولكەرىم بەرزىجى:

بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن.

ئەوهى بەریز حازم دەلىت راستە شتىكى ياسايسىمە، ياسا دەبىن بلاو بکىتتەمۇدە، ئىنجا پەسند بکىرىت، بەلام
ئىمە بلاو كراوەمان نىيە و ناشتوانىن ياساکە راگرىن لەبەر ئەوهى ياسا دەبىن جىبەجىن بکىرىت، سوپاس.

بەریز حازم ئەحمدە مەحمود يوسفى:
بەریز سەرۆکى ئەنجۇمۇمۇن.

ياسا بىن بلاو كردنەوە وابزانم كەموکوورىي تىدا دەبىت، بەلام ئىمە نابىن بلىيىن دەزگاي
بلاو كردنەوەمان نىيە ئىمە دەتوانىن بلاو كراوە دەرىكەين، سوپاس.

بەریز سەرۆکی ئەنجىزە وەمەن:

ئىيىمە دان بەودا دەنلىين كە كەموكۇرىيىمان هەيد، هەرەوھا ئىيىمە بلاوکراوەيدىكەمان هەيد لەبەر نەبۇونى چاپخانە ناتوانىن چاپى بکەين، لەبەر ئەوھ ئەم بېڭە يە زىادە (يىنۋەر هذا القانون في الجريدة الرسمية) ئىيىمە كەى رۆژنامەي رەسمىيىمان هەبۇ ئەو كاتە ئەمە دەكەين.

بەریز محمد سعید ئەحمدە دەعىقىوبى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

لەبەر ئەمە دەنلىين كە دەمەو ياساكاندا ھاتووھ، كە ياسا دەبىن بلاو بىكىتىتەوھ، پېشىنيار دەكەم ئىيىمە لە دەزگاكانى راگەياندىن ياساكانه بلاوبىكەينەوھ، كەى ئىيىمە رۆژنامەي رەسمىيىمان هەبۇ لەوئى بلاوى بکەيندۇھ، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

رۆژنامەي رەسمىي ئەنجۇومەن ئىيىستا لەزىز چاپدايەو، هەرچى ياسامان هەيد ئىيىستا دەرچووھ ژمارەيەكىش چاپ كراوه، وايزانمەرچى ياساى تر هەيد ئەويش لە ژمارە دوو بلاودەكىتىتەوھ، بەلام ئەگەر ياسا لە دەزگاكانى تر بلاوبىكىتىتەوھ نايىتە رەسمىي، چونكە دەقەكە رۇونە(يىنۋەر في الجريدة الرسمية).

بەریز سەعەدى تەحمدە مەحمدە:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

مەسەلەي رۆژنامەي رەسمىي و رۆژنامەي مولتەزم جىاوازە، رۆژنامەي مولتەزم ئەوھىيە لە پايتەختى ھەر ولاتىك دەردەچىت و سەرەيە چاپخانەي حۆكمەتەو لەزىز چاودىتىرى دەزبىرى رۆشنېرىدەيەو، رووداوه كانى حۆكمەت تىيايدا بلاودەكىتىتەوھ، بەلام مەرج نىيە ناوەرۆكە كەى لە (۱۰۰٪) راست بىت، لەبەر ئەوھ قىسە كانى بەریز سەرۆكى ئەنجۇومەن و بەریزان ئەندامانى لېزىنەي ياساىي لەجىنى خۆيەتى رۆژنامە هەيد، بەلام رۆژنامەي رەسمىي ملتزم نىيە كە تايىبەت بەدەولەت بىن، ناوەرۆكە كەى راست بىت، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

ئىيىمە لەسەر ئەمە رانەوەستاپىن كە رۆژنامەي رەسمىيىمان پەسند نەكەردووھ، ئىيىمە ياساكانان هەمۇنى پەسند كەردووھ، لېرە لەلايەن ئەنجۇومەن ئىيىتىمىانىي كوردىستانەو كە كاريان پىتەكەين. ئىيىستا ياساىي وەزارەتى پەرەرەد گفتۈگۈ تەھاو بۇو، تەنھا يەك گرفت ماودەتەوھ ئەوھىش (بەریزەبەرایەتىيەكانە) پاشان لېزىنەي ياسا با دايىپتىتىتەوھ بىچەسپىتنى، ئىيىستاش ئەگەر ھېچ تىببىنېيەك نىيە ئەمە ياساكانه هەمۇنى پىتەكەوھ دەخەينە دەنگدانەوھ.

بەریز د. ناسح خەفۇر رەمەزان / دەزبىرى پەرەرەد:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وەمەن:

پېشىنيار دەكەم لەپىش (الأسباب الموجبة) بنوسرى، (رئيس المجلس الوطني لكوردستان العراق)، سوپاس.

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وۇمەن:

ئىستا ياساكە ھەمۇوى تەۋاو بۇو دىيىخىنە دەنگدانەوە.

ياساي وەزارەتى پەرودە كى لەگەل ئەوەدایە بەو دەسکاريانەوە پەسەند بىرى تكايىد دەست بەرز بىكانەوە؟.. دەست بەرز كرايەوە.. سوپاستان دەكەين.. كىتى لەگەل نىيە؟ كەواتە بە زۆرىيە دەنگ ياساي وەزارەتى پەرودە پەسىند كرا.

لە بەرنامىە كارى ئەمۇماندا دووخالى تر ماوە. ئىستا دېيىنە سەر خالى دووهەم ياساي ژمارە (٩٠)ء، با بەریز وەزىرى كشتوكال بەفرمۇويت پېشىيارى خۆز پېشىكەش بىكەت.

بەریز قادر عزيز حەممەد ئەمەن / وەزىرى كشتوكال:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وۇمەن:

دوينى من داوام لە وەزىرە بەریزە كان كرد كە ياساي ژمارە (٩٠) پېشىيار بىكەن بۆ بەریز سەرۆكايەتى ئەنجۇومەنى نىشتمانىي و، بۇو بە خالىك لە بەرنامىە كارى ئەمۇز، چونكە بەراستى وەرزە كە خەرىكە بەسەر دەچى و، تا ئىستا بارەكە ھەر بە ھەلۋاسراوى ماوەتەوە ئىيمە لە وەزارەت دەستمان بەستراوە لەبەر ئەوەي ھىچ ياسايەكمان نىيە كارى پىن بىكەين.

لەبەر ئەوە ئىيمە وەك وەزارەتى كشتوكال ئاودىتى كورستان پېشىيار دەكەين كە تاواھكە دانانى ياسايەكى تازە كار بە ياساي ژمارە (٩٠) سالى ١٩٧٥ بىكىت وەئىمە داوا لە سەرۆكى ئەنجۇومەنى نىشتىيەمانىي و بەریزان ئەندامانى پەرلەمان دەكەين كە رەزامەندىيان لەسەر ئەو پېشىيارە ھېبىت، سوپاس.

بەریز فەرنەۋەتەمما ھەرىرى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وۇمەن:

دوينى بەریز وەزىرى كشتوكال داوايلى كىردىم كە رايەك بەدەين لەسەر ياساي ژمارە (٩٠) سالى ١٩٧٥ ئىيمە وەك ياسا بەتىكىرايى لامان پەسەند نىيەو، ھەندى تىبىيىنى خۆمان ھەيە لەسەر ياساكە و تىبىيىيەكاني خۆمان بە نۇوسىن پېشىكەش بەریزان كردووھ ھەندى لە ئەندامان كە دراسەي ياساكەيان كردىبو بە شىپۇھى پېشىيار، كە (١٠) كەس مۇريان كردووھ پېشىكەش بە بەریزان كراوه، سوپاس.

بەریز شەيتە روان ناسخ حەيدەرى:

بەریز سەرۆکى ئەنجىزە وۇمەن:

لەمەو پېش وەزىرى كشتوكال رىنمايى دەركىردووھ، سەبارەت بە چەسپاندى مادەكەي (٨، ٥) و، بىيار (٣٦٤) و، بىيار (١٥٧١) و، ياساي ژمارە (٤٥) من دوو تىبىيىنەم ھەيە لەسەر ئەو رىنمايىانە يەكەم راگرتىنى ياسا بە رىنمايىك ناكىرىت، چونكە ياسا لە رىنمايى گەورەترو، خالى دووهەم پېۋىست بۇو بەریز وەزىرى كشتوكال ئەو پېشىيارە يان رىنمايىكەي پېشىكەش بە ئەنجۇومەنى وەزىران كردىبايەو، بۆ ئەوەي لەوئى بىيارى لەسەر بدرايە، سوپاس.